

DRAUGAS

ANTROJI DALIS • 1962 • MAIRONIO - METAI, BIRŽELIO 30 D. • JUNE 30, 1962 • PART TWO

MOKSLAS • MENAS LITERATŪRA

PRINCIPŲ ŠAUKSMAS DABARTYJE

Ateitininkų Federacijos naujos valdybos atsišaukimas

Maironio metai mums primena didžiojo mūsų poeto žodžius pasakytus vienos ateitininkų šventės metu: "Ateitininkai turi būti ne vien ateities, bet ir dabarties žmonėmis — eiti į gyvenimą ir jam vadovauti". Šiais žodžiais Maironis kreipė dėmesį dabarties tokiu metu, kai visa lietuvių tauta minėjo Vytauto Didžiojo politinės galios laikus, o ateitininkai ragino daugiau susirūpinti Lietuvos ateitimi — jos dvasine galia. Mūsų dainius ejo su gyvenamu laiku.

Maironio pavyzdžiu Ateitininkų Federacijos naujoji valdyba taip pat nori visų ateitininkų dėmesį kreipti dabarties. Dabartis yra žymiai pasikeitusi, ir dėl to dar labiau reikalinga mūsų aštraus žvilgio ir ryžtingo veiksmo. Pro mūsų akis ir rankas neturi praslysti darbai, nuo kurių priklauso rytojaus diena. Ateiti laimi tas, kas užvaldo dabartį.

Ateitininkai — ateities žmonės — esame savo principais. Jie yra atremti į amžinas, ne-kintamas tiesas. Kas yra amžina, visą laiką susiję su ateitimi, nors ir kažin kiek laiko pratekėtų. Tačiau laikas kaitalioja priemones ir būdus principams vykdyti. Tuo būdu iškyla vis nauji uždaviniai, kuriuos teisinga vadinti principų šauksmu dabartyje. Tam balsui reikia atsiliepti visa savo būtimi ir veiksmu — eiti į gyvenimą ir jam vadovauti.

DABARTIS mus stato prieš dvi degančias problemas. Viena yra komunistinio šėlsmo, antroji — lietuvių tautos egzistencijos. Abi jos susimezga: ateistinis komunizmas yra drauge ir mūsų tautos žudytas. Šiandien kova su ateizmu yra mums ne tik kova už krikščioniškus gyvenimo principus, bet ir kova už savo tautos gyvybę.

Dabarties ateizmas nebėra tik ideologija. Yra taip pat fizinė jėga. Jos ramsčių ir variklių pasidarę rusiškasis bolševizmas grūmoja pasauliui didelės valstybės galia. Pastangos jai atsispirti yra taip pat atremtos daugiau į politinę ir karinę jėgą, negu į krikščionišką pasaulėžiūrą. Abejose pusėse, nors jas ir dalo geležinė kovos siena, yra bendrų susilietimo taškų. Mūsų ideologas St. Šalkauskis tai apibūdino, kaip "dechristianizacijos linkmę, paimtą tiek buržuazinio, tiek ir proletarinio pasaulio". Apibūdinimai buvo taikyti dabar mūsų vadinamiesiems laisvajam ir prievartiniam pasauliams.

Bolševikiniame pasaulyje Dievas rėkliai puolamas, laisvajame — tyliai ignoruojamas. Abiem atvejais tikėjimas stumiamas iš gyvenimo. Stumiamas net ir tada, kai laikomas grynai asmeniškų reikalų. Jei tai asmeniškumas, tai nuo žmogiškojo gyvenimo neatsiejamas. Žmogus visur reiškiasi kaip asmuo — privočiama ir viešam gyvenime: visuomenėje, tautoje, valstybėje. Viešajam gyvenimui nureliginant, žmonės nuasmeninami. Tai ateistinės gyvenimo sampratos pasekmė. Tai "didžioji mūsų laikų nelaimė" (Pijus XII).

"Tokiu metu kilnis mūsų tikslas — visa atnaujinti Kristuje, — kaip rašė St. Šalkauskis, — yra gelbėjimo šūkis". Gelbėjimas gyvenimo pagrindo ir prasmės. Gelbėjimas žmogaus ir jo tautos. Dabar reikia dar labiau pabrėžti šį gelbėjimosi šūkį, kuriuo šv. Pijus X šaukėsi pasaulio dėmesio, kai pirmą kartą pasigirdo bolševiko vardas (1903). Ateitininkai tada buvo tarp pirmųjų rezistentų ir kovotojų su bolševizmu. Ir "šiandien pasaulis neturi labiau pašaukto žmogaus rasti išeitį iš komunizmo, kaip ateitininką" (V. Bagdanavičius, MIC).

Ateitininkai turi visus skatinti dar uoliau jungtis kovai su bolševikine sistema ir ateistine jos ideologija. Viena nuo antros yra neatskiriama. Laisvam gi pasaulyje bolševikinė ideologija kai kieno išskiriama: palaikoma ir net pasekama, prisidengdama tolerancija, peršama koegzistencija. Negali būti tolerancijos melui, negali būti jokios koegzistencijos su piktu. "Kas ne su manimi, tas prieš mane" (Mat. 12, 30).

Ateitininkui ne vistic, "ar pasaulyje bus įsteigta Kristaus karalystė ar Antikristo... Savo mokslu ir menu, savo darbu ir gyvenimu, savo raštu ir žodžiu jis skelbia ir rodo Dievą visur ir visiems" (A. Maceina). Ateitininkai yra Kristaus karalystės skleidėjai savo tautoje.

LIETUVIŲ TAUTA dabar yra ištatyta žūbtinei kovai dėl savo egzistencijos ir dvasios.

sios. Ir ne tik tai savam krašte, bet ir išbarstyta po viso pasaulio pakraščius. Kas iš lietuvių galėtų būti toks nejautrus, toks bedvasis, kad ligi sielos gelmių nedegtų didžiū susirūpinimu? Susirūpinimu, kaip padėti savo tautai išsilaikyti ir pačiam išlikti jai ištikimu.

Lietuvių tautos kovoje už savo gyvybę ir laisvę ateitininkai nėra dar pasidavę jokiai gundymui: nei kolaboravimo, nei koegzistencijos, nei vienašalio kultūrinio bendravimo. Savo tautos neišduoti jokiai aplinkybėm mums šventu testamentu yra Nepriklausomybės kovų aukos, Sibiro tundrų ir kacetų kankiniai, Lietuvos miškų partizanai. Negalima per jų kapus žengti į susitaikymą su "neišvengiama" padėtimi. Ar tai yra neišvengiama? "Iš istorijos išmokau vieno dalyko, — rašo amerikietis žurnalistas apie dabartinę Lietuvą nelaimę: — drąsa negali mažos tautos išgelbėti nuo stipresnės, bet laisvę atgauna tik tos pavergtos tautos, kurios kovoja net beviltiškai ir miršta laisvę gindamos" (E. A. Mowrer).

Kai tauta kovoja su mirtinu pavojumi, ji pasidaro pirmuoju mūsų rūpesčiu. Jubilėjinis ateitininkų kongresas (1960) yra mus įpareigojęs "telkti visas savo jėgas ginti lietuvių tautos laisvę ir gyvybę, remti kiekvieną Lietuvos laisvinimo darbą, dėtis į kovą su visomis lietuviškomis organizacijomis, kurios dabartinės priespaudos nepripažįsta". Okupacijos pripažinimas yra savo tautos išdavimas.

Taigi, kas ir kaip besuoktų apie beviltiškumą kovos, pirmosios lietuvių tautai prieš jos (Nukelta į 2 psl.)

L. Vilimas

Rupintojėlis (aliejus)
(Ciurlionio Galerijos nuosavybė)

Liepos Ketvirtoji

Vytauto Maželio nuotrauka

Liūnė Sutema

PERGALE

Devynios vilyčios senoj dainoj —
tu esi dešimta,
vidudienio saulę pervėrus
jauniausio sūnaus akys,
ir atskleidus erskėtrožės žiedą —
devynios vilyčios senoj dainoj
užlūžo dievų ažuolė —
tu esi dešimta,
taiklį ir tamsi.

Devynios upės senoj raudoj —
tu esi dešimta,
paskutinį sūnų pažėmusi,
su žaisla, lyg erskėtrožės žiedu
šviesiuose plaukuose —
devynios upės senoj raudoj
teka ramiai plačia vaga,
tu esi dešimta —
srauni ir gili.

KARKLAI ŽUVAUJA

Plaukia mėnuo auksiniais pelekais upe,
pro švendrių aštrias briaunas —
ant kranto jauni karklai,
summerk šmaikščias šakas,
laukia, palinkę laukia —

plaukia mėnuo auksiniais pelekais į jas.
Tik keli gelsvi vandens žiedai
skiria juos,
tik keli tamsaus vandens ratilai,
ir — skęsta švendrių perpiantais mėnuo,
nudažydamas upę rausvai —

ir visais nubudusiais paukščiais
saulėtekys šaukia karklai —

(Iš knygos "Nebėra nieko svetimo")

NEBĖRA NIEKO SVETIMO

Antroji Liūnės Sutemos knyga

KAZYS BRADONAS

Banga po bangos

Jau nuo Maironio laikų buvome įpratę į natūralią mūsų poezijos raidą, kada kas penkmetis ar dešimtmetis įvykdavo naujas lietuviškosios poezijos lūžis, atėdavo nauji žmonės, pasikeisdavo, kurį laiką buvęs įprastiniu, mūsų poezijos veidas. Šitie vaisingieji lietuviškosios poezijos lūžiai kaip tik ir buvo akivaizdus jos gyvastinumo bruožas. Po klasiškai tiesioginio Maironio žodžio buvo didelis žuėjimas ir atgaiva Putino, Sruogos ir Kiršos posmai, po jų atėjo taipgi reikalingi Binkio ir kitų keturvėjininkų eksperimentai, kuriuos pakeitė intymų, liaudiška, moteriška ir pranašiška Aisčio, Miškinio, Nėries ir Brazdžionio karta. Tame pačiame laiko ritme pasigirdo egzistencijos rūpesčiai, kančia ir mistika jau tremtyje suskambėjęs Niliūno, Nagio ir kitų bendramyžių balsas. Kiekviena ši, savam laike nauja, mūsų poezijos banga vis atnešdavo tai, ko anksčiau mūsųose nebuvo arba bent nebū-

davo tai pabrėžiama su tokiu ryškiu ir kūrybingu akcentu.

Kyla klausimas

Noroms nenoroms tad ir kyla klausimas: o kokia laisvojo pasaulio lietuvių poezijos situacija dabar? Nuo Niliūno, Nagio ir šlaito kartos įsipilietinimo lietuviškame parnase jau eina antras dešimtmetis. Sekant analoginę pomaironinę mūsų poezijos raidą, jau turėtų skambėti ir visai naujas poniliūninis, ponaginis ir pošlaitinis žodis. Ar jis jau skamba?

Ieškodamas ir laukdamas teigiamo atsakymo, su dideliu smalsumu griebi kiekvieną pačios jauniausios kartos, bent kiek jaunesnių ar apylaimę poezijos debutantų naują knygą. Su šitokiu šviežio balso troškiniu yra vartoma ir nauja Liūnės Sutemos poezijos knyga "Nebėra nieko svetimo".

Naujų žemių neatrasta

Pirmas ir bendras įspūdis — naujų amerikų neatrasta. Liūnė Sutema neatsiplėšė nuo įprasto paskutinių dviejų de-

Kertinė Paraštė

DARBAS IR KŪRYBA

Amato galima išmokyti, tačiau kūrėju tegalima tapti tik turint vienokią ar kitokią Dievo dovaną. Amato specialistas turi daug dirbti, ligi jis tokiu tampa bet kūrėjas šalia savo gimtųjų gabumų turi padėti taipgi daug darbo. Nepaisant to, kad kūrėjui uždaviniai ir įpareigojimai daug didesni, istorijos tėkmėje kūrėjai, porcingai imant, visada labiau skurdo, negu amatininkai. Visa tai liudija žmonijos daugiau materialistinė nei idealistinė pradžia.

Sekspyro veikale "Makbete" ponia Macduff skundžiasi, kad gyvenanti pasaulyje, kur piktybė dažnai išgiriama, o geras kartais paskaitoma kvailumu. Tokį teigimą Šekspyras Macduff lūpomis pasakė daugiau, kaip prieš tris šimtmečius. Tačiau panašiai tebevyksta ligi šių dienų ir gal net didesniu mastu, jeigu imsimė dėmesin daugiau politiką ar ba ne vienoj vietoj ir kultūrą. Būti amatininku, dirbti masėm visais laikais yra daug lengviau ir pelningiau, negu būti tikru kūrėju, išsakančiu savo kūrybinį aš.

Didžiųjų Amerikos švenčių metu dažnai akcentuojama, kad šį Naująjį Pasaulį, šią puikią šalį sukūrė pirmųjų imigrantų — pionierių nepalaužiamas užsispyrimas ir darbas. Tačiau tai tik dalinė tiesa. Šį kontinentą lygiai kūrė ir intelektualas ir kūrėjas, šį gerovę pasiekta, ir krašto vardas iškeltas bendru darbu. Amerikos kultūrininkas įnešė taipgi ne mažesnį įnašą į šio krašto gerovę. Ir nors čia labai gerai apmokamas juodas darbas, tačiau gerbiamas ir kūrėjas. Amerika, būdama jauna šalis, yra šiek tiek atsilikusi dvasinės kultūros prasme nuo senų Europos šalių, tačiau neperdaug. Knygų leidime ji proporcingai užima apie šestą vietą pasaulyje, o juk dar Amerika nebuvo atrasta, kai Europa knygas spausdino. Dar anksčiau Amerikos vieta buvo daug žemiau. O dabar šis jaunas kraštas kultūroje baigia aplenkėti daugelį senų valstybių, ir jos menininkai jau stebina pasaulį ir apdovanojami Nobelio pre-

mijom. Toks sunkus ir kietas pirmųjų imigrantų darbas buvo įvertintas ir nenuostabu, kad šiandien tas juodas darbas (nors jo kasdien, automatizacijai plečiantis, mažėja) tebėra gerai atlyginamas.

Daug mažiau suprantama lietuvių geresnis požiūris į amatininką negu į kūrėją. Darba, nors jau mūsų pačių išskirtinė padėtis turėtų kaip tik nuteikti priešingai. Sausdami kokiam nors reikalui amatininką, mes be jokios abejonės jam atlyginame. Tačiau jeigu kūrėjui ką nors užsakome, mes manome, kad jokio atlyginimo nereikia. Daugeliui mūsų atrodo, kad kūryba nėra juodas darbas, ir kaip toks neatlyginamas. Ne vienas atmena, kad šienpiūtės metu per sodžių Lietuvoj pereiti su ranka knygoj beveik nusikaltimas, nes sodietis tokį atvejį laiko tinginiavimu. Šis požiūris neretai atsiliepia ir kitų lietuvių pašamone.

Ne paslaptis, kad pasamdoma salės plovėjai, bet su menininkais deramasi, kadangi pobūvio ruošėjai nori padaryti pelno, bent jau menininko sąskaiton. Be abejo, visuomenininkai irgi nemažai dirba, tačiau jie ne visada būna valdybose, ar gaisa laiką parengimo metu. Gi menininkas gaisa jau ir prieš tai, pasirengdamas vakarui. Daugelis organizacijų skelbia, kiek jos suaukojo pinigų šalpai. Tačiau kiek suaukojo tai šalpai mednininkai, neimdami už įvairius šalpai ruoštus parengimus, nė cento, vargu ar kas sukskaitė.

Gerbiamas darbas, bet nereikia užmiršti, kad rašytojas, ar solistas, smuikininkas, ar pianistas, ar scenos darbuotojas nėra vaikai, kurie gali pasirodyti scenoj vien iš pasirodymo džiaugsmo, nes jiems duona duoda tėvai.

Reikia gerbti darbas, tačiau nereikia užmiršti ir kūrėjų, kurių auka šiuandieniam lietuvių gyvenime svarbesnė už eilinių amatininkų pasitarnavimą. Niekas nereikalauja kažkokios išskirtinės padėties. Tik, gerbdami amatininką, neužmirškime ir kūrėjo.

L. Galinis

šimtmečių mūsų naujosios poezijos kamieno ir radikaliai naujų žemių neatidengė. Jos poezija tad ir vertintina Niliūno, Nagio ir šlaito orbitoje. O šitokių poetų bendruomenėje vargu ar galėtume Liūnei Sutemai skirti pirmaujančią vietą. Šiaip ar taip — jos abidvi knygos nepadarė to naujo ir šviežio įspūdžio, kaip, sakysim, Jono Meko "Semeniškių idilės" arba kad ir paskutinieji Algimanto Mackaus eilėraščiai, nauja konstrukcija ir sugestyviai magiška ekspresija gana ryškiai atsirboję nuo vyresniųjų poezijos bendrininkų.

Ryški bendro portreto detalė

Tačiau klystume, sakydami, kad Liūnė Sutema naujojo knygoj savojo veido neturi. Jis vietomis net ir labai raiškus, bet tik kaip detalė bendro pastarosios kartos mūsų poezijos portreto. Ir šitai nėra kaltinimas ar poetės nuvertinimas, o tik noras, tiesiog badu virštas noras, regėti mūsų poezijoje vėl kažką nelaukta, neregėta ir netikėta, su kuo būtų galima atžymėti naują mūsų poezijos penkmečio ar dešimtmečio pradžią.

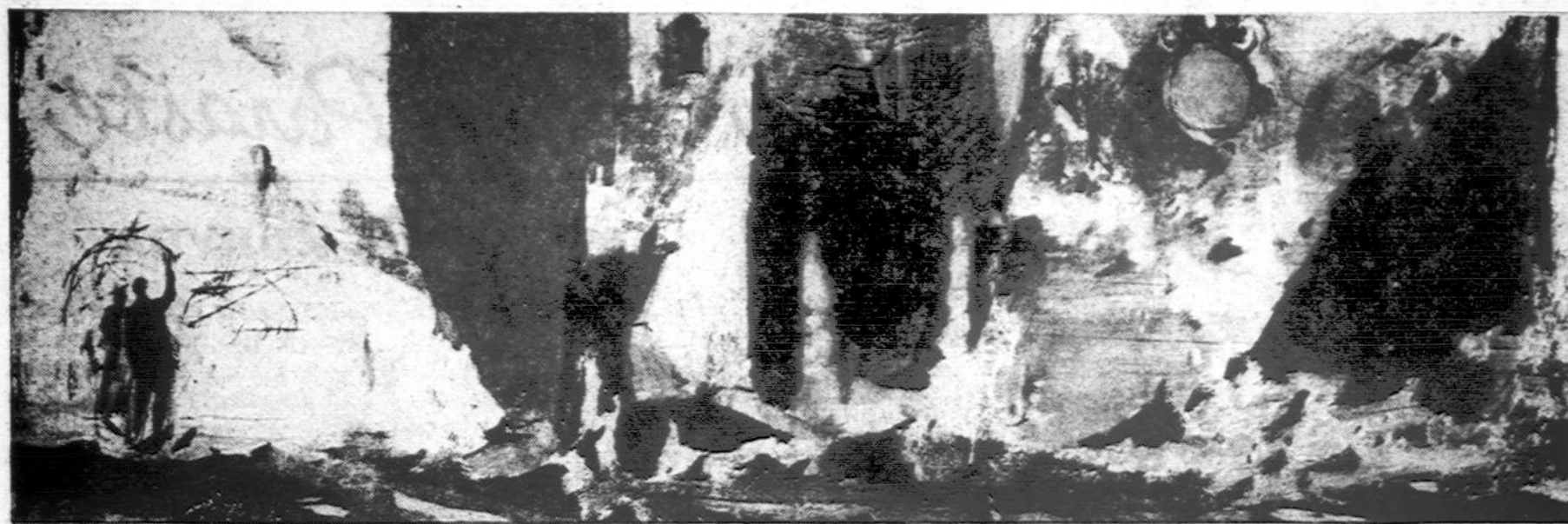
Apstu atžymėtinų

"Nebėra nieko svetimo" knygą skaitant, dėmesys krinta ant visos eilės daugeliu atžvalgų gerų eilėraščių. "Pergalė" (14 psl.) — priešistorinės mistikos kvapu dvelkias dviposis, gražiai ataidintis dainų ir pasakų simboliką, tampriai sujungtą su likimine žmogaus būtimi. "Vienas mūsų ruduo buvo skurdus" (15 psl.) — pilnas lietuviško liūdnumo, meniškas rudens užgautos sielos išsiskyrimas, tačiau nekalbant tiesiogiai apie save, o apie blėstančią gamtos gyvybę, užsibaigiančią sakraliniu duonos dalinimu. Šitaip atžymėtinų randame apšiai.

(Nukelta į 3 psl.)

Liūnė Sutema skaito savo kūrybą
P. Petručio nuotrauka

John Augustus Annus

(Iš latvių meno parodos, vykstančios Čiurlionio Galerijoje)

Atominis Amžius (aliejus)

PRINCIPŲ ŠAUKSMAS DABARTYJE

(Atkelta iš 1 psl.)

valią, mes pasitikime Dievo Apvaizda ir amžių grūdinta lietuvių tautos ištverme. Ad Augusta per angusta — per sunkenybes į laimėjimą!

*

TREMYTJE taip pat turime kai kurių sunkumų. Kiekviena emigracija — savanoriška ar prievartinė — senesnį amžių naujai aplinkai lauzia, jaunesnį pritaiko. Tolėjimas nuo savo tautos ateina kaip gyvenimo tikrovė: reikia prisitaikyti. Prisitaikyti tenka, bet tai nerieška nutausti. Nutautimas yra besaikis prisitaikymas. Nutautimas yra aplinkos priūmimas prieš individą" (J. Grinius).

Ateitininkai yra sąmoningi asmenys, kurie gerai žino, ką tauta reiškia žmogiškos asmenybės pilnutiniam subrendimui. Kai naujoji aplinka gundo jaunuosius savo tautinės kilmės ir reikšmės nepaisyti, vyresnieji privalo juos ugdyti ir apspėti lietuvišku sąmoningumu. Lietuvių jaunajai kartai negali būti tik koks praeities atšvaitas, o asmenybės dalis, individuali būties išraiška. Būti ateitininku — tai būti sąmoningam lietuviui, savo tautos patrioto. "Ateitininkas laiko savo pareigą — pabrėžia mūsų ideologiją — įsigyti aiškų tautinį susipratimą — tą tikrą patirtį, kurio siekiama savo tautai kultūrinės didybės".

Siekti kultūrinės pažangos yra tautos šviesuolių, inteligentų uždavinys ir pareiga. Ateitininkai yra šviesuolių organizacija, skirta vesti savo tautą nuo naujų idėjų prie naujų idealų ir kultūrinės pažangos" (St. Šalkauskis). Trečiasis ateitininkų kongresas (1935) dėl to yra skatinęs "veržtis į pirmąsias kultūringųjų tautų eiles". Bet tai gali daryti tiksliai tie ateitininkai, kurie savo išsilavinimu ir išsiaiškinimu praneša laiko dvasią ir žmonių masę.

Kitados pakako atsisėsti mokyklos suolui, kad prasikištum iš savo aplinkos. Dabar ne mokslo diplomas neišskiria iš masės mokytojų žmonių. Prasištiebia tikrai viršesni už kitus — rinkiniai asmenys. Jie iškyla viršum savo tautos, jai šviečia ir vadovauja. Tai žmonės išmintingi ir valingi, turį dvasinės jėgos ir entuziazmo aukotis tam, kas yra teisinga ir dora.

Ateitininkų idealai įpareigoja ryžtis būti tokiais savo tautos šviesuoliais. Savo pranašesniau išsilavinimui dabar privalu pasinaudoti palankiomis aplinkybėmis, kokių niekada neturėjome tokiam žymiam savo narių skaičiui. Prieš mus yra atviri gausūs vakarų pasaulio kultūros lobiai. Reikia įtempti visas savo jėgas ir galumus pasisavinti tam, kas kitose tautose yra gero, uoliai siekti mokslo, nepasitenkinti

jokių vidutiniškumo, veržtis į pirmąsias inteligentų eiles. Tuo būdu bent kiek atsversime tėvynėje daromą lietuvių tautai žalą. Mums "reikia prieš bolševikų kuriamą materialistinę ir kolektyvistinę kultūrą pstatyti krikščioniškai humanistinę" (A. Maceina).

Vienas iš ryškiųjų lietuvių tautos bruožų kaip tik yra kilnis krikščioniškas žmoniškumas. Dar XI amžiuje vokiečių kronininkas Adomas iš Bremeno lietuviškas gentis pavadinė visų žmoniškiausiom — "hominines humanissim". Kai dabar pavergetoje Lietuvoje žmoniškumas stelbė stelbiamas, tai laisvajame pasaulyje yra mūsų pareiga tą savo tautos bruožą išsaugoti tiek santykiuose su kitom tautom, tiek savo tarpe ir darbe. Ypač kultūrinis mūsų darbas turi rodyti, kad atstovaujame kilniam ir tauriam žmoniškumui, kuris apsirėškia lietuvių tautos charaktere ir kūryboje. Didesnis tad susirūpinimas sava lietuviška kūryba, kiek tai įmanoma dartinėmis sąlygomis, yra ne vien mūsų kūrėjų, bet ir visų mūsų reikalas. Kūrėju ne kiekvienas gali būti, bet kiekvienas ateitininkas privalo būti lietuvių kultūrinio darbo rėmėju ir skatintoju. Gi tasai darbas daug kuo sijasi su organizacija.

*

ORGANIZACIJA sukaupia žmones ir idėjas vienam kuriam tikslui siekti. Tai sutelktinė jėga. Tačiau realią jėgą organizacija įgyja tik tada, kai jos

nariai yra sąmoningi ir veiklūs, drausmingi ir pareigingi, ištikimi savo principams ir paslaugūs savo vadovybei. Idealistinėje organizacijoje įsipaigojimas yra laisvas, dažnai reikalaujamas nemažos asmeninės aukos. Bet tai ir rodo, kiek nariai turi idealizmo bei ryžto, kuris idėjas verčia konkrečiais darbais.

Didžios idėjos, anot Maironio, nemiršta kaip žmonės. Nemiršta nei tada, kai dabarties nėra realizuojamos. Bet idealizmas žmonėse gali mirkti ir apmiršta, kai dvasią užvožia per daug sunki medžiagos krovė. Nė ateitininkai nėra saugūs nuo šio pavojaus, ypač tokiame krašte, kur medžiaginių gėrybių trauka gundo persikrauti jų apsirūpinimu. Tada rūpestis savo organizacija mažėja, gi tuo pačiu mažta ir organizacijos galia bei svoris visuomenėje.

Ateitininkų organizacija, kaip parodė ir paskutinieji rinkimai, tebėra viena iš gausiausių ideologinių sambūrių, tačiau negalima teigti, kad būtų ir viena iš judriausių. Mūsų narių gausa nėra tiesiog proporcinga jėgai, kurią galėtume ir turėtume išvystyti. Vis dar lieka siektinu uždavinys St. Šalkauskio skatinimas "susiprasti, susiorganizuoti, kurti ir kovoti". Šis organizacinio vairo šūkis, iškeltas Nepriklausomoje Lietuvoje, šiandien dar labiau vykdytinas, nes ir Lietuvos nelaisvė tikslui siekti. Tai sutelktinė jėga. Tačiau realią jėgą organizacija įgyja tik tada, kai jos

mo, drausmingumo ir kovingumo. Turime būti toks darnus, veržlus ir darbštus vienetą, kad nebūtų teiraujamasi, ką ateitininkai veikia, o aiškiai jaučiama ir matoma, ko jie siekia ir ką daro savo siekimam įgyvendinti.

Dabarties gyvenimo sąlygos mūsų organizacinio darbo svorį nukelia į atskirus vienetus ir asmenis, išsklaidytus dideliuose plotuose. Nuo tų atskirų vienetų, nors jie būtų ir negausūs, priklauso Ateitininkų Federacijos gyvastis ir ateitis. Kiekvienas ateitininkas savo vietoje ir savo pareigose turi būti pasirūpęs taip dirbti, tartum nuo jo priklausytų visa organizacija. Tik tuo būdu teigalima savo organizaciją išlaikyti pajėgia, veiklią ir įtakingą. Pagrindinis dalykas yra visų noras bei ryžtas dirbti ir aukotis tokiu būdu, koku yra siekiamas idealas.

*

IDEALAS, tikrai vertas savo vardo, yra toji vertybė, kuri įprasmina žmogaus gyvenimą ir skatina jį siekti nesuinteresuotai. Taip yra dėl to, kad neįlygstama ir neribota vertybė savyje yra geras dalykas arba gėrybė. Ji "išskiria iš gyvenimo visa, kas yra netobula". Ji duoda tai, kas atitinka "žmogaus idealinės prigimties reikavimą" (St. Šalkauskis). Tai yra pilnutinė žmogaus laimė. Tokios laimės siekiama žmogus nėra suinteresuotas, kad kiti jos nesiektų, nes tikrasis gėris plinta savaime — "bonum est diffusivum sui". To aukščiausio gėrio siekiama ne savo noram patenkinti, o dėlto, kad geidžiama jo laimėjimo tikrovėje visų žmonių labui.

Kada siekiame ir patį žmogų ir jo aplinką atnaujinti Kristaus dvasioje, siekiame idealaus žmogaus, jo sakramentinio ir sekuliarinio gyvenimo suderinimo, siekiame giliausios gyvenimo prasmės. Užtat ateitininkams darbe, kurio pagrindiniu akstinu ir siekimu yra visa atnaujinti Kristuje, neprivalo jokiais atvejais pasireikšti grynai asmeniškai interesai, jokia savinauda, nes tai nesuderinama su idealistiniu nusiteikimu ir krikščioniškais principais. Ne deklaratyvus savo principų išpažinimas, o faktinas jų vykdymas parodo, kiek stiepiamės į savo idealą, kuris reikalauja nuolatinio asmeninio tobulėjimo.

Jokios kliūtys neturi mums pastoti kelio į asmeninį tobulėjimą, krikščioniškos dvasios skleidimą savo tautoje ir savo tautos laisvę. Krikščionybė patiria smūgių, bet ji nepažino pralaimėjimo nė pačiais sunkiausiais laikais. Tokiais atvejais tiksliai padidėja mūsų pareiga nenuleisti rankų ir neprarast vilties. "Mes turime dėkoti Dievui, kad leido mums gyventi dabarties sunkiom dienom. Tai duoda progos ir skatina mūsų dvasią reikštis aukščiau viduti-

niškumo, reikštis dideliu pasi-aukojimu ir karzygišku užsimonimu kūrybiniais darbais" (Pijus XI).

Garbė Kristui!

Simas Sužiedėlis,
Federacijos Vadas.

T. Jonas Kidykas, S.J.
Dvasios Vadas.

Dr. Vytautas Vygantas,
Generalinis Sekretorius.

Arvydas Barzdukas, kun.
Viktoras Dabušis, Dr. Antanas Sužiedėlis, Jonas Šoliūnas,
Federacijos Valdybos nariai.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIJŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAICO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. šeštadieniais 10-12 val. Trečia uždaryta. Kitu laiku susitarus
Ofiso telefonas PR 8-3229
Rez. telefonas WA 5-5076

Rez. HE 6-1670

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Med al Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 8-0001.

Ofisas: 3148 West 63rd Street
Tel.: PROspect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REPUBLIC 7-7868

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antr. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 W. 63rd St.
Kampas 63-dos ir California.
Val. kasdien nuo 6-8 val vak. šešt. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telefonas 476-4042
Rez. WA 5-3048

DR. G. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgas
Tel., 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Of. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr. 1-6, treč. 8-12 pagal sutartį, sekm. uždaryta.

Of. ofiso HE 4-5758, rez. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir alergija)
Valandos: pirm., antr., ketv. 2-9 val. penkt. 10 v. r. iki 9 v. v. šešt. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. J. G. BYLA-BYLAITIS
Nervų-smegenų chirurgija, ligos
2737 WEST 71st STREET
Valandos tik susitarus
Tel. GROvehill 6-3409

Of. ofiso 247-1002, Namų PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Taipgi įvairios nervinės ligos
Valandos pagal susitarimą
4063 Archer Avenue
(Prie California Ave.)

Rez. GI 8-0872

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670
Of. ofiso pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1414, Rezid. RE 7-6867
DR. B. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAJ
Specialybė: akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(1105 ir Campbell Ave. Kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val vak. Trečadieniais uždaryta

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAJ
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. šešt. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus
Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017
Siekiant patikslinti susitarimą

Ofiso tel. HE 4-7007, Namų rez. tel. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
(JOKIA)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2858 West 63rd Street
Val.: Pirm., ketv. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. šešt. 10-12 val.
4:30; antr. ir penkt. nuo 8 iki 8:30; treč. nuo 1 iki 4 val.

Of. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAJ
3944 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. vak. 7-9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

K. GRINIUS APIE V. KUDIRKĄ
Kudirka tuomet gyveno altorių meisterio Karaliaus namuose, turėjo nedidelį, bet svarų butą. Kudirkos plaučius, radome abi puses džiovos katarinio proceso apimtas. Mat, Kudirkos šeimoj buvo džiovininkų, rodos, ir motina sirgo ta liga; dvi seserys ir brolis turėjo džiova. Tur būt, V. Kudirka mažas bebūdamas džiova apsikrėtė, persirgo ja, pasveiko, bet džiovos bacilų, kokioji liaukų imūrytų, visam amžiui pasiliko. Blogose sąlygose Varšuvos medicina bėdėdamas, susilaukė naujo džiovos

DR. E. STANAT-STANAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Mitybos ir svorio problemos
1951 W. Irving Park Rd.
(Damien Ave. kampas)
Val. pirm., ketv. ir penkt. 7-8 v. p. p. ir pagal apointmentą.
Tel. Ofiso LA 5-2134, Rez. 878-5960

Telefonas: GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIJŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAICO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečadienį, uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šešt. tik 10-12.

DR. VL. KAUPAS
VIDAUS LIGOS
(Spec. plaučių ir širdies)
756 West 35th Street
(Kamp. 35-ta ir Halsted)
Valandos vak. 6-9, šešt. 10-2 p. p. Treč. uždaryta.
Ofiso tel. BI 7-0400
Dienos metu tel. CA 5-5010

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 1-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. šešt. 1-4 val. trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus trečadienį, uždaryta. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Ofiso telefonas LAfayette 3-3210, jei neatliepia, šaukti Kedzie 3-2568
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: Kasdien popiet nuo 12-3 val. vak. pirm., antr., ketv. 6-9 val. Trečadieniais tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakar. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. p. Šešt. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Res. tel. WA 5-3765

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HE 6-3545
(OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

DR. A. MACIENO PARTNERIS
DR. E. HOERSTER
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. PR 8-7773
Val.: pirm., ketv. ir 5 iki 8 v. v. antr., ir penkt. 1 iki 4 p. p.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 8-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šešt.: 9 v. r. — 2 p. p. Trečadieniais uždaryta.

DR. JONAS V. MILERIS
NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
5430 So. Kedzie Avenue
PAGAL SUSITARIMĄ
Telef. HE 6-1562
Skambinti 2 iki 9 val. popiet kasdien, išskyrus trečadienį.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PULman 5-6766
Namų: BEVERly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečadienį — uždaryta.

Tel. ofiso RE 7-8818, VI 2-1481
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Ofisas 2659 W. 59th Street
Val.: Pirm., ketv. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. šešt. 10-12 val.
Ofisas 3259 S. Halsted St.
Val. Antr., ir penkt. 3-7 val. p. p. Trečiad. uždaryta.

Ofiso telefonas — Bishop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
Val. kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Treč. ir sekm. tik susitarus.

bacilų puolimo. Dabar jau Vinco organizmas nepajėgė jų nugalėti, ir jos tirpino jam plaučius, nuodijo organizmą. Tais laikais medicina prieš džiova buvo bjūgė.

K. Grinius (iš "Atsiminimų")

P. SILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protėzistas.
Aparatai-Protėzai, Med. bandai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PROspect 6-5084

DR. J. IR K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
5430 So. Kedzie Ave.

Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 6-1552 nuo 2 iki 9 v. p. p. kaskied, išskyrus trečiad. ir šešt.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę.
Telef. REPUBLIC 7-2290.

Išvyko atostogų, ligonis pradės priminėti tik liepos 16 dieną.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. trečiad. uždaryta. Šešt. 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. tel. PR 9-0563, rez. PR 9-6730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, puslės ir šlapimo takų chirurgija

Ofisas: 7958 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 159th St., Harvey, Ill., tel. EDison 3-4833; 30 N. Michigan Ave., Suite 808, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIJŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAICO AKINIUS
6449 So. Pulaski Rd. Tel. LU 2-5775
Arba 15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Telef. FU 5-2020
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatliepia, skambinti TE 9-1071.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. Reliance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m. Penkt. tik 1-3 p. p. Trečiad. ir šešt. pagal sutartį.

DR. E. STANAT-STANAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Mitybos ir svorio problemos
1951 West Irving Park Road
(Damien Ave. kampas)
Val. pirm., ketv. ir penkt. 7-8 v. p. p. ir pagal apointmentą.
Tel. Ofiso LA 5-2134, Rez. 878-5960

Ofiso telefonas CLIFFside 4-2896
Rezid. telefonas WA 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos: kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6105
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
ATOSTOGOSE IKI RUGPČIO MEN. 5 D.

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais nuo 1-4 val. popiet. Trečadieniais uždaryta.

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Šešt. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šešt. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. p., 6-7 v. v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonų — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto kasdien.

Viestars Aistars Didysis Penktadienis (akvarelė) (Iš latvių parodos Čiurlionio Galerijoje)

Apie Vorkutoje žuvusį dr. Igną Skrupskelį

20 m. nuo tragiškos "Židinio" ir "XX Amžiaus"
redaktoriaus mirties

JUOZAS PRUNSKIS

Nepriklausoma Lietuva buvo praturtėjusi eile ypatingai taurių asmenybių, kurios mums švies kaip skaidrūs žibintai. Prof. Salkauskis, prof. K. Pakštas, dr. Dielininkaitis ir gausi eilė kitų, kurių tarpan vienu iš pirmųjų įsikuria ir a. a. Ignas Skrupskelis. Tylus, gilus, mielas žmogus, uolus darbininkas, humaniškas su visais, įtakingas ir kitose srovėse, idealistas ir mokąs savo idealams gausiai pasižvesti, vaisingas mintytojas, mokąs savo mintis žurnalo ar laikraščio puslapiuose su dideliu nuoseklumu išdėstyti.

Vargingo valstiečio sūnaus kelias į mokslą

Mūsų brangusis velionis dideli dėmesį kreipė į socialines idėjas. Gal todėl, kad jo paties tėvai nuo jaunatvės buvo daug vargų pakėlę. Jo tėvas buvo piemenukas Melgužės dvare. Vėliau — dvaro bernas, toliau — nuomininkas, kol savo didelio darbštumo ir taupumo dėka išsigijo ūkį Kazylų kaime, Kriukų valsčiuje.

Tame Melgužės dvare, Latvijos pasienyje, Šiaulių apskr., kur tėvas bernavo, 1903 m. ir gimė mūsų Ignas. Pats daug skurdo pakėlęs, tėvas buvo rūpestingas vaiką į mokslus išleisti. Ignas išėjo keturias klases Linkuvos gimnazijoje, o 1924 m. baigė ir Šiaulių gimnaziją. Matyt, trūkstant lėšų tolimesniai mokslui, išėjo mokytojų kursų ir kai kurį laiką mokytojavo Kaisedorių pradžios mokykloje. Tačiau jį traukė tolimesnės studijos. Gal pramatydamas, kad nelengva bus pačiam studijuoti ir lėšomis apsirūpinti, stojo į teisių fakultetą, kur netaip griežtai buvo žiūrima, jei kas paskaitas praleisdavo, nes buvo galima žinias papildyti iš rašytų šaltinių.

Netrukus finansinės sąlygos pagerėjo, ir Ignas stojo mokyti sau artimesnio dalyko — literatūros, pasirinkdamas tada savo planingumu ir sistematingumu bei katalikiška pasaulėžiūra imponavusį Teologijos — Filosofijos fakultetą, o jame — germanistikos šaką.

Mokslo daktaras Vienoje

Lietuvių Katalikų Mokslo akademija pastebėjo gabų studentą, ir kai jis 1929 m. baigė universitetą Kaune, sudarė jam sąlygas vykti pagilinti germanistikos žinių Karaliaučiuje, o paskiau — Vienoje. Pagrindinės savo studijas ėjo pas prof. J. Nadlerį, kuris į literatūros mokslą buvo įnešęs naują etnografinį metodą, tautos literatūrą studijuojant atskiromis giminėmis. Ignas parašė disertaciją apie lituanistinę XVIII amžiaus literatūrą vokiečių kalba ir gavo daktaro laipsnį.

Gilus jo protas ir mokėjimas atkakliai dirbti lyg vedė jį į mokslininko karjerą. Tikrai, prasidėjo universitetinėje žurnale "Atheneum" jo straipsniai: apie Vytautą Didįjį vokiečių literatūroje, apie kultūrinį Prūsų lietuvių gyvenimą XVIII amžiuje, apie literatūros mokslą ir kt. Straipsniai rodė jo kruopštumą išrinkti medžiagą iš pirminių šaltinių, jo pažinimą modernių metodų literatūrai tirti. "Židiny" rašė temomis: G. E. Lessingas, Didžiojo karo romanai, Menas ir religija, Oberamergau, Literatūra politinių idėjų tarnyboje.

Visuomenininkas

Bet vis dėlto, jam artima-me Teologijos — Filosofijos fakultete dėl įvairių vyriausybės apkarpyimų ir suvaržymų nebuvo naujų etatų. Be to, — ir savos specialybės — germanistikos — dr. Skrupskelis taip jau labai nebuvo pamėgęs. Jį viliojo kunkuliuojantis Lietuvos gyvenimas ir tarnyba Lietuvos intelektualams bei platesnėms gyventojų masėms žurnalistikoje.

Dr. Ignas Skrupskelis buvo ir visuomenininkas. Jau būdamas gimnazistu, jis dirbo ateitininkuose. Kauno universitete buvo pirmaujantis ateitininkų veikėjas ir organizatorius. Jis gražiai pasidarbavo ruošiant pirmąjį Lietuvos Eucharistinį kongresą. Jis buvo vienas iš Šatrijos kolektyvo organizatorių. Buvo ateitininkų sėdriųjų s-gos pirminin. 1938 m. buvo žurnalistų s-gos valdyboje, Lietuvos Kat. Mokslo akademijoje buvo išrinktas izdininko pareigoms.

Kūrybingų kultūrininkų grupė

Kaune tuo metu buvo atsiradusi didžios iniciatyvos, sumanių katalikų šviesuolių grupė, kaip J. Ambrazavičius, dr. J. Grinius, dr. Pr. Dielininkaitis, kun. St. Yla, J. Keliuotis, dr. A. Maceina ir kt., kurie labai siejoji Lietuvos likimui; pažinę vakarų kultūros kraš

Ignas Skrupskelis 1928 metais

tus, norėjo daug ko naujo įnešti į Lietuvos gyvenimą, tiesti gaires į naują socialinį, kultūrinį kelią, paskelbdami organinės valstybės deklaraciją. Tos idėjos buvo skleidžiamos "Naujojo Romuvo", "Židinio" ir iš to kolektyvo išaugusiame "XX Amžiuje".

Talentingas "Židinio" redaktorius

Didysis dr. Ign. Skrupskelio žurnalistinis sušvytėjimas buvo — po Mykolaičio — Putino ir po dr. Mantvydo — ėmimas redaguoti pirmąjį Lietuvos žurnalą, kuris tapo kultūros žurnalu "Židiny". Dr. Skrupskelis įstengė išleisti žurnalo aktualumą, rasti bendradarbių gilesiems mūsų kultūros klausimams, duoti plačias apžvalgas, įtraukti naujus literatūros talenus. Jo ramus būdas, plataus masto kultūrinis nusiteikimas buvo palankus surasti naujų bendradarbių net ir kitų grupių žmonėse. Valžijos ir cenzūros viršūnėse tada vyravo totalitarinės tendencijos. "Židiny" atstovavo laisvąją vakariečių kultūrą. Nežiūrint tų aplinkybių susikryžavimo, "Židiny" įstengė ir įvairių srovių bendradar-

Dr. Ignas Skrupskelis

bius išlaikyti, ir savo vadovaujančią kultūrinę poziciją išsaugoti.

"XX Amžiuje"

Dr. Igną Skrupskelį teko arčiau pažinti beredaguojant "XX Amžiu". Žavėjo jo toks mielas taurumas. Nebuvo jis labai kalbus, bet atkaklus darbininkas. Tada šio straipsnio autoriui, galima sakyti, teko tik pradėti žurnalistinio darbo kelią, iškaroti, be reikiamo pasiruošimo, patikusį ir centrinę dienraščio poziciją. Dr. Ignas Skrupskelis, kaip ir kiti to kolektyvo nariai, buvo nuostabus savanoriškas talkininkas. Pakaitomis po savaitę ar po dvi imdavosi globoti redakciją, atveddamas naujų bendradarbių, išskeldamas naujų temų. Šių eilučių autorius dar tik tada pradėjo rašyti vedamuosius. Dr. Skrupskelis ateis, paskaitys, pagirs naują, bet buvo vienas kitas atsitikimas, kad sėdęs prie mašinės ir visą straipsnį perrašė, įvesdamas daugiau logiško sklandumo, nereikšdamas autoriui jokių priekaištų ir be jokių iš savo pusės pretenzijų. Tai tauraus inteligento savybė.

Kai šių eilučių autoriui teko pereiti dirbti į Katalikų Spaudos Biurą, dr. Ignas Skrupskelis buvo kolektyvo pakviestas vyriausiuoju "XX Amžiaus" redaktoriumi. Savo giliu įžvalgumu ir valstybinį ir visuomeninį gyvenimą dr. Ign. Skrupskelis įstengė daugiau išplėsti publicistinę pusę, praturtino politinių aktualijų komentarais. Jam logiškai, nuosekliai mintys liejos, rašant tiesiai mašinėlė, be jokių juodraščių, net jau parašytuosius lapus skubiai leidžiant į spaustuvę, kol tęsinys ir pabaiga teberašoma. Pasirašydamas Ig. Petrikonio slapyvardžiu, ir jo tie rašiniai buvo atkreipę daugelio dėmesį.

Tolerantas su plačiais ryšiais Palaikė ryšį su įvairiais visokių srovių intelektualais. Susitikdavo Konrado kavinėje, tai specialiuose tarpgrupiniuose posėdžiuose. Ypač dažnai dalyvaavo paties reakcijos kolektyvo pasitarimuose, vykdomuose pas prof. Pakštą, paties dr. Ign. Butė, pas prof. Kuraitį ir pan. Patsai buvo aiškus ir griežtos ideologijos katalikas, bet taipgi visų gerbiamas tolerantas, palaikęs plačius kontaktus su įvairiais kitų srovių veikėjais.

Ukapatų bolševikų kalėjime

Ta jo įtaka, svarbus postas "XX Amžiaus" dienrašty nuėmė, kad jisai jau 1940 m. lie-

pos mėn. 12 d. buvo okupantų bolševikų suimtas. Iš jo žmonos laiško šių eilučių autoriui ir iš kito jos laiško, išspausdinto "Aidui" 1948 m. Nr. 10, susidaro toks vaizdas jo paskutinio gyvenimo laikotarpio:

— Prieš suimant spėjo dar nuvažiuoti į tėviškę — pailsėti, sakė. Iš tikrųjų — atsisveikinti, nes savo likimą jautė. Jo namiškiai man vėliau pasakojo (— rašo jo žmona): "Tokio gero mes jo niekad nesame matę. Jis visada būdavo pavargęs ir nelakiai šnekus. Čia tiek daug linksmų dalykų nupasakojo. Visą naktį nėjo miegoti, ir mes kartu visi su juo išsėdėjome. Toks smagus buvo".

Liepos 11 d. vakare jis buvo Kačerginėje. Kalbėjome vis tom pat rūpimom temom: — Lietuva neteko laisvės ilgam. Mano prispirtas pagalvau nusileido: — Na, mažiausia, 10 metų. Likimo ratai ėmė suktis prieš mus. Jų neatšuksi, kaip nori. Reikia laukti..

Kalėjime (B. liudijimu) buvo santūrus, mažai kalbąs. Nieko gero sau nelaukė, bet dėl mažes ir vaikų buvo ramus, įsitikinęs, kad nieko blogo mum neatšitiks. Apie Lietuvą kalbėdamas, sunkiai sulaikydavo ašaras. Buvo dažnai tarjytas, naktim, kaip ir paprastai. Pažymėtinas paskutinis: tardyto-

jai buvę nauji, labai mandagūs, pabaigę patikrino, kad viskas bus gerai ir palinkėjo kuo greičiau pamatyti žmoną ir vaikus! Tai buvo vienintelis kartas, kai jį matė linksma ir atgijusi. Po dviejų mėnesių, kovo 29 d. naktį, jam buvo įaktyta susiruošti, pasiimti visus daiktus. Atsisveikino su draugais, išdalinęs jiems darurimus rūkalus. Atskiroje kameroje jam buvo paskaitytas sprendimas: nuteistas 8 metams, siunčiamas į Kotlas (Vorkutoje). Kelos dienos prieš tai man buvo patikrinta, kad jokių davinijų bylai nėra ir jokios bylos nebus.

Paskutinis tremiamo pasimatymas su žmona

Leista pasimatyti. Kovo 31 d. niekad neišdils iš širdies ir atminties. Dviejų žmonių bendras gyvenimas buvo baigtas 15 min. pasikalbėjimu, sargybiniams sekant. Ignas atrodė pablyškęs, kiek suvargęs, bet neblogiausiai. Gana ramus, tik įtempti veido raumenys rodė susijaudinimą. Pasirodė kažkaip savotiškai uterėjęs. Pessimistas, bet nepalaužtas. Dargi kažkokio savotiško išdidumo buvo kalbantis su sargybiniu. Tas buvo negailestingas: neleido nei pažūrėti vaikų fotografijos, nei pasiimti lagamino. Atneštus rūbus ir šiek tiek maisto teko susidėti į maišą... Ar tik panešiu... — nusišypsojo, bandydamas jį pakelti.

Vorkutos lageryje

Juos išvežė (dr. R. pasakojimu) balandžio 1 d. Po trijų savaičių buvo jau vietoje. Turėjo tiesti geležinkelį. Darbas 12 val. per dieną, poilsio dienos retai, ir tik labai gerai dirbantiems. Valgyti — pagal darbą. Žiemą — 50° šalčio. Drabužiai menki, vietoje gauti. Iš namų pasiimtieji daiktai buvo tuoj atimti ten pat esančių kriminalistų. Vogdavo taip, kad net duonos davinį reikėdavo tuoj suvalgyti, nes grįžęs iš darbo jis galėjai nerasti. Ignas buvo kitų kalinių labai gerbiamas. Apie pusmetį buvo paimtas dirbti į ligoninę sanitaru, turėjo "gerai". Galėjo su kitais suitiikti ir pasikabėti apie namus ir tėvynę. Krašto likimu buvo susirūpinęs, greitai ir laimingai pabaiga netikėjo, taip pat ir vokiečių laimėjimu. Apie save sakydavo:

— Man vis tiek neteks sąjūjų pamatyti.

Tragiška mirtis

Kartą buvo grįžęs iš darbo

V. Balukienė

Dagių puokštė (aliejus)
(Čiurlionio Galerijos nuosavybė)

NEBĖRA NIEKO SVETIMO

(Atkelta iš 1 psl.)

Eilėraščių ciklai

Liūnė Suteka mėgsta pastarosios knygos eilėraščius sugrupuoti atskirais, vienos temos ciklais. Paskiras eilėraštis tala savo svorį ir prasmę įgauna dažnu atveju tik sąsąsėje su kitais to paties ciklo eilėraščiais. Recenzentų jau buvo pastebėta, kad poetė ir toliau savo poezijos vagą turėtų kreipti šių ciklinių eilėraščių kryptimi. Gal ir taip? Tačiau tarp savęs surakintų eilėraščių ciklas tobula: tampa tik tada, kada visi ciklo komponentai išsilaiko aukštame įtampos ir jausmo tiesioginumo laipsnyje. O šitai padaryti yra gana sunku. Tad cikluos visada yra pavojus atsirasti šaltam ir išgalvotiniam eilėraščiui, kada žūt būt pasiryžtama tą pačią temą tempti ir išsakyti daugelyje puslapių. Tad ir Liūnei Sutekai, einančiai ciklinės poezijos keliu, regime nemenkų kliūčių.

Ciklų gerieji grūdai

Tačiau kai kurie atskiri ciklų eilėraščiai ir šioje knygoje

Knygos apłankas, pieštas Dalios Lukošūnaitės

yra pasigėrėtini. Sakysim, "Lutpatiko kelionių užrašų" įvadinis yra kinietiško trapumo miniatūra, pagaujanti savo kondensuotumu ir klasišku paprastumu. Arba vėl "Dienoraščio" ciklo "Vakar prasidėjo polaidis" — pilnas žmogiškai inty-

nišalės ir pavargęs. Atsigulę taga paraginta į darbą. Jis nespėjo atsikelti. Prižiūrėtojas patraukė už kojos, trenkė galvą žemyn nuo gulų. Gavo smegenų uždegimą. Buvo ligoninėje paguldytas ir ten 1942 m. gruodžio mėn. mirė. Palaidotas Kosju vietovėje, prie Varkutos geležinkelio, į rytus nuo Pečioros upės.

Šitokios žinios yra pasiekusios velionio žmoną, dabar gyvenančią Chicagoje. Taip lietuvių tauta neteko vieno iš giliausių ir tauriausių savo narių, neteko dėl azatiško komunistų žiaurumo. Jis mirė Vorkutoje ir bus dingęs neatžymėtam kape, kaip milijonai kitų bolševikų aukų. Velionio amžinybėje yra tik viena paguoda, — sėtos idėjos yra gyvos lietuvių tautoje, ir kad jo visa šeima gyvena tais pačiais idealais, dėl kurių jis mirė ir taip pat siekia mokslo aukštumų: sūnus Kęstutis ruošiasi filosofijos daktaratui; dukterė Enata, pasiekusi bibliotekininkės magistrės laipsnį, dirba Chicagos miesto bibliotekoje; antra dukterė — Viktorija — Illinois universitete ruošiasi daktaratui iš prancūzų kalbos ir literatūros.

— Laisvė tol pasilieka beprasmiu ir tuščias žodis, kol nepasakoma, nuo ko žmogus bus laisvas: nuo melo ar nuo tiesos, nuo paikystės ar nuo mintijimo, nuo religinės neapykantos ar nuo religijos, laisvas nuo grandinių ar laisvas nuo... laisvės.

—Kard. Faulhaber

mios, bet taipgi tragiškos šilumos. To paties ciklo pasku-nysis "Kai saulė išduos" — aidintis šurpiu, baigiamuoju visos knygos akordu. Viena tik šio eilėraščio klaida, manytume, yra tiesioginis mirties įvarinimas. Gal būt, poetė galvojo, jog be to tiesioginumo eilėraštis bus nesuprantamas? Tačiau atvirksčiai, mirties vardo čia neminint, susidarytų dar didesnė įtampa tarp anos moters ir baisios nežinomios, lyg ir sakant — netark mirties vardo be reikalo.

Susirūpintina visiems

Ypač kas yra šioje knygoje nepagrįtina, tai begalė rašybos, nieku nepateisinamų skyrybos ir kalbos klaidų. Tiesa, modernus eilėraštis gali būti parašytas visai be jokių taškų ar kabelių. Bet šito tada turi būti nuosekliai laikomasi visoje knygoje arba bent visame eilėraštyje. Tuo tarpu šioje knygoje tos sąmoningos beženkės kalbos neįtaisyta, o tik regime gramatikos ir sintaksės klaidas, nuosekliai besikartojančias visuose puslapiuose. Ir tai nėra smulkmena. Tai yra visos mūsų tremties literatūros liga, kuri labai akivaizdžiai regima, kai lygini čionykščių mūsų knygų puslapius su Lietuvoje kad ir dabar leidžiamomis knygomis. Būtų tikrai išganinga, kad mūsų rašytojai, prieš atiduodami knygą spaudai, parodytų rankraštį dar ir vienam ar kitam kalbininkui. Ir šitai nebūtų savęs nusivertinimas. Juk ir didysis mūsų literatūros klasikas Vincas Krėvė, prieš atiduodamas rankraštį spaustuvei, visada jį parodydavo dar ir kalbininkui. Manau, kad ir tremties rašytojui vainikas nuo galvos nenukristų, jeigu ir jis pasielgtų panašiai.

Liūnės Sutekos knyga "Nebėra nieko svetimo" išleido "Gintaras" skautijos korporacija "Gintaras". Aplanką piešė Dalia Lukošūnaitė. Tiražas 500 egz. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Knyga kietais viršeliais, 64 psl.

Kronika

Čiurlionio paroda Lenkijoje

Birželio mėn. pradžioje Krokuvoje, Lenkijoje buvo surengta Čiurlionio paveikslų ir reprodukcijų paroda. Krokuvos spauda ta proga paskelbė straipsnį apie "Čiurlionį Krokuvėje", lie-tuvio muziką gyvenimą ir kūrybą.

Lietuvoje konkursai jau ir rusų kalba

Lietuvos Radijo ir televizijos komitetas bei Rašytojų s-ga paskelbė uždara radijo pjesių konkursą. Skiriamos premijos 500, 350 rublių ir mažesnės. Nurodyta, kad konkurse gali dalyvauti Lietuvos piliečiai, rašantys lietuvių ir rusų kalba.

Vokiečio profesoriaus pasakaita apie Lietuvos ir Maskvos varžybas Rytų Europoje

Fed. Vokietijoje gyveną vokiečiai — buv. Lietuvos gyventojai — gegužės 25 - 27 d. d. turėjo savo penktąjį sąskrydį — kultūros dienas Neheim-Huesten, S. Reino-Vestfalijos krašte. Siemet daugiau dėmesio kreipta į politinę plėtrą Rytuose. Buvo paskaitos: prof. dr. Erik Boettcherio apie marksizmą ir sovietų politiką, prof. M. Helmanno "Lietuva ir Maskva kovojė už vadovavimą rytų Europai", buv. Vytauto D. Universiteto prof., dabar gyvenąs Erlangen mieste, prof. V. Jungferis paskaitė ištraukas iš savo raštų. Buvo parodytas ir filmas "Nuo Klaipėdos ligi Ruhr".

LIETUVIŠKOJI MOKYKLA

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ S-GOS SKYRIUS

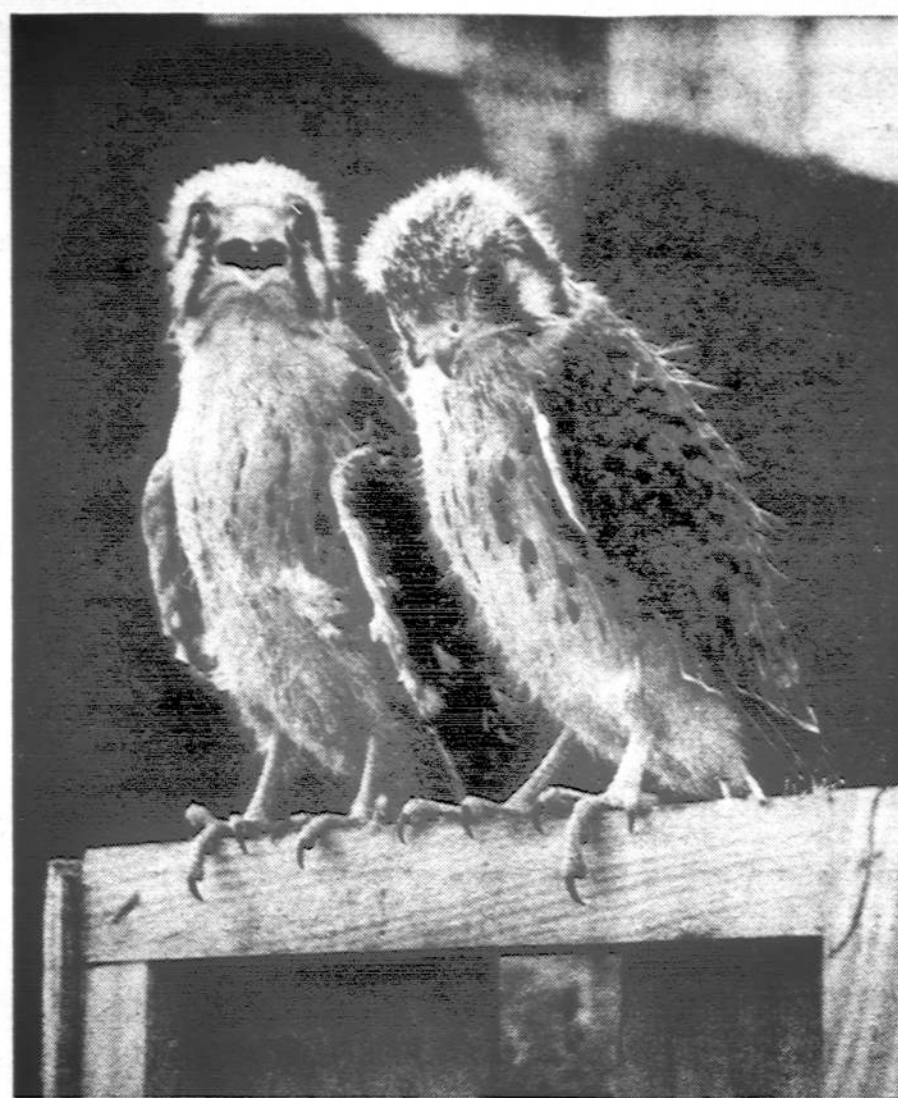
Redaguoja J. Plačas, 7045 S. Claremont Ave., Chicago 36, Ill.

Gimtoji kalba jaunimo lūpose

PRANAS RAZMINAS

Tebūnie leista šiuo aktualiu reikalu padiskutuoti su mieluoju skaitytoju. Vengdamas įtaigimų, bandysiu keliomis mintimis apibūdinti, kaip visi tie, kurie susitinka su lietuviškuoju jaunimu, galėtų geistina kryptimi pasukti rūpinimą problemą. Nėra reikalo ir įrodinėti, kad jaunimas labiau palinkęs į anglų kalbą. Jis šito neužgina ir sąmoningųjų įspėtas neraudonuoja. Nežiūrint visų varžtų namuose ir liuanistinėse mokyklose, jis vis dėlto linkęs pasikalbėti angliškai, tarsi po sunkių lietuvių kalbos ir literatūros pamokų atsigavindamas. Ir taip jis elgiasi tam pačiam mokytojų girdint, lyg anuliudamas visą mokytojo darbą klasėje. Bandyk, jei toks gudrus esi, smogti jam į galvą kuriuo nors kultūringu įrankiu. Jaunuolis nenustebės, mandagiai išklaušys, bet, tau pasitraukus, vėl savo darys. Jis gimtosios kalbos neniekina, bet angliškai kalbėti jau jam lengviau. Kur viso šito priežastis? Kur kaltininkai?

Zinoma, karštas lietuvininkas tuojau atkirs: kalta šeima, kalta mokykla. Trūksta mokytojų patriotizmo, trūksta mokykloje drausmės. Jeigu taip aš, tai susitvarkyčiau su tais žogais, baudamas penketukais ir dešimtukais. Ir mokyklos sąmata padidėtų, ir vaikų gimtoji kalba sustiprėtų. Tačiau čia iškyla priemonių ir tikslų nesantaika. Gaila. Tas karštuolis linkęs padaryti tokią nevykusią klaidą, kurios ir palankiausios jaunolio gyvenimo aplinkybės nevisados sugebės išlyginti. Nereikėtų užmiršti, kad čia neįmanomi staigūs sprendimai. Kaip jaunuolis dėl tam tikrų aplinkybių iš lėto priprato svetimą kalbą vartoti, taip panašiu būdu gali nuo to ir atprasti. Šiose aplinkybėse mokytojas turėtų būti labai atsargus. Juk jis turi progos tik kelias valandas savaitėje pabūti ir padirbėti su mokiniais ir priminti jiems lietuvišką pareigą bei tautinės savigarbos jausmą. Ir niekas, rodos, tiems stačiokams neturi didesnės įtakos, kaip mielas, švelnus žodis, atsargi pastaba. Laimėjimas gana tolimas... Kai jie mokės taip gerai lietuviškai, kaip ir angliškai, kova už lietuvių kalbą bus laimėta, ir rūpesčių kalnas palengvės. Gimtosios kalbos vartojimas neatskiriamai siejasi su tautine sąmone. Gimtąją kalbą vartoti yra ne tik malonumas, bet ir pareiga. O pareigos mokyti yra visų lietuviškųjų institucijų reikalas: lietuviškųjų parapinių mokyklų, lietuviškųjų jaunimo organizacijų ir visų tų, kurie eina su minimu jaunimu dirbti.

Du paukštukai

A. Kezio, S. J. nuotrauka

Tai, ką mes patiriame čia, Amerikoje, nėra naujas ir vienintelis dalykas. Panašūs reiškiniai vyksta ir kitose pasaulio šalyse. Tai žiauri gyvenimo realybė, su kuria galima kovoti tik subtiliai kultūringomis priemonėmis bei jauno daigo neatlaidžia priežiūra ir kantrumu. Naivus būtų toks sprendimas: liuanistikos mokyklos nereikalingos, nes mokiniai vistiek kalba angliškai ir mokykloje, ir namie.

Ar mūsų jaunimas bus dvikalbis?

Ar mūsų lietuviškasis jaunimas bus dvikalbis, kaip mes suprantame idealų kalbos mokėjimą — taisyklingai kalbėti, skaityti ir rašyti? Ar jis taip sklandžiai kalbės, skaitys ir rašys lietuviškai, kaip ir angliškai? Jeigu viskas taip slinks toliau, kaip šiandieną matome slenkant, kai girdime mūsų vaikus jau nebeįstengiančius suderinti derinamųjų žodžių, nemokančius bent pakenčiamai apvaldyti sakinių pagal lietuvių kalbos dvasią, tiesiog prarandančius gimtosios kalbos sąmo-

nę, tai reikėtų atsakyti neigiamai. Džiuginančios išimtys nėra patenkinamas teigimas, kad viskas tvarkoje.

Suprantama, mes visi žinome, kad tai nėra naujas reiškinys. Prieš keliasdešimt metų carinės Rusijos universitetai ir kitokios mokyklos bei visa gyvenamoji aplinka taip pat gerokai apgadino mūsų anuometinės lietuviškosios inteligentijos gimtosios kalbos sąmonę. Kai kurie iš jų, net ilgus metus gyvenę laisvoje tėvynėje, nebesugebėjo atsikratyti gimtosios kalbos sužalojimų. Nedrįstu anų tauriųjų tautos vaikų kaltinti, tik noriu konstatuoti, kad, kaip visokios, kitos svetimos įtakos šiokiu ar tokiu būdu veikia į jauną žmogų, taip ir kalbinės įtakos dažnai palieka neįsirdintų žmonių. Toji pati bėda ištiko ir mūsų vaikus.

Kalbėdami apie jaunimą, turėtumėm neužmiršti ir vyresniųjų, nes ir jie savo kalbą prisigaudė visokių šiukšlių, be kurių retas kuris sakinytis teapseina. Ir čia užkliūva inteligencijos ir lietuviškosios sąmonės reikalas, kaip ir pas jaunuosius.

Visi esam skolingi

Gimtosios kalbos pirmavimas kasdieniniame gyvenime yra

tautinio sąmoningumo ženklas. Bet anais laisvės laikais viena kita žydų šeima Lietuvoje kalbėjo savo tarpe lietuviškai. Tai nesuprastina, kad nemokėjo žydiškai. Visai ne. Tai buvo Lietuvos patriotai.

Tačiau kieno didesnė skola, iš to daugiau ir reikalaujama. Vienems pakanka Lietuvos prisiminimų, kitiems ji yra realybė ir visos veiklos įkvėpimas. Kiekvienas savo skolą turi užmokėti. Lietuviškasis jaunimas taip pat yra skolingas savo tautai. Gal jis ne savo noru pasirašė vekselį. Už jį pasirašė vyresnieji ir įpareigojo jį krauju sutartimi. Šį įpareigojimą gali panaikinti pasiaukojimas ir ištikimybė savo tautai. Kas to bandytų išvengti, prasikalstų tautinės gyvybės nešėjo pareigoms.

Neverta džiūgauti tiems, kurie, neleidę vaikų į liuanistines mokyklas arba juos iš ten dėl niekingų priežasčių atsiėmę, bando menkaverčiais argumentais žeminti jų didelį tautinį jaunūmenės sąmoninimo darbą.

Reikėtų vis dėlto truputį persiorganizuoti

Neužtenka, kad jaunuolis tik prisipažįsta esąs lietuvis. Vyresnieji iš jo laukia pozityvios veiklos. Neužtenka nesigėdinti lietuviško vardo ir pavardės. Žmogų vispusiškai stiprina tik aktyvus darbas. Lietuviybės išlaikymas — kietas ir sunkus darbas. Partizaniška kova nebūna naši. Labai svarbu paspartinti veiklą, nes lėtas darbas mūsų reikalui nėra naudingas. Katilas, kuriame mūsų jaunūmenė verda, yra karštas. Svajinantis karštis vargina jaunimą visur, kur tik jis pasisuka. Kas dar liūdniau, kad jis nejaucia tos klastos, kuri kėsina į jo tautinę gyvybę. Tokiam pavojui iškylant, reikėtų kai kurias lankstesnes lietuviškąsias institucijas pertvarkyti, koncentruojantis labiau į pavojingesnius taškus ir į mūsų pačių silpnesnius vietas.

Didelis uždavinys visų auklėtojų prarinti jaunimą svetimą aplinką vertinti ne tiek jausmu, kiek protu. Dažnai egoistiškas "Aš noriu" turėtų užleisti vietą klausimui "Ar verta?"

Dar kartą peržvelkim jaunimo programas. Gal rasime vie-

tų, kurias reikėtų patobulinti: vienas išbraukti, kitas pataisyti...

Dažniau rinkimės tartis šiais reikalais. Nepalikime šių rūpesčių tikrai mokytojams. Vieni kitų išklaušdami, gal tikrai rasime efektyvesnių priemonių ir kelių jaunūmenės tautinės sąmonės brendimui.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienis ir sekmadienis nuo 8 iki 10 val. ryto. Vakaruškos pirmadienį vak. VISOŠ PROGRAMOS IS WOPA 1490 kil. AM ir 1027 mg. FM Tel. HEmlack 4-2413 1159 So. Maplewood Ave. Chicago 28 Ill.

DAINA ELECTRONICS
Savininkas: A. Sumanas
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausias kainos ir garantija
3321S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5685

K. BUTKUS
Aluminiujaus išdirbiniai
namų pagerinimui
PRespect 8-2781

MOVING
Adrausmas perkraustymams
ir įvairių atstumu
A. VILIMAS
9415 S. Lituanica Ave.
Tel. PRontler 6-1822

SKELBKITEŠ "DRAUGAS"

8-PIECE GLASSWARE SET

Šiuos 8 puikius 10 uncijų Libbey stiklus padovanoms Jums, jei atidarysite \$200 ar didesnę sąskaitą arba tiek pat pridėsite prie jau turimos. Viena dovana pagal sąskaitą — dovanų nesiimame — pasiūlymas galioja nuo birželio 25 ir baigiasi liepos 14 d.

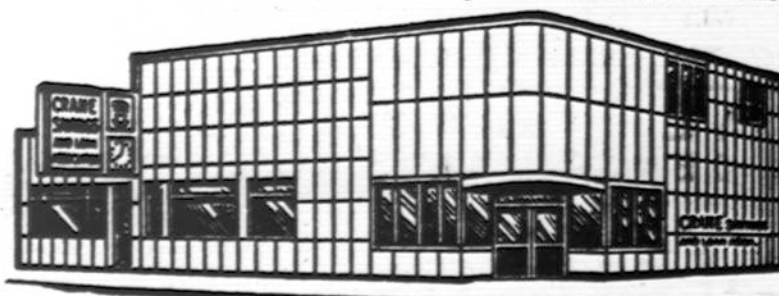
District Savings
3430 South Halsted Street
Chicago 8, Illinois
Assets over \$21,000,000.00
ESTABLISHED 1897
ALBERT J. AUKERS, PRESIDENT

KAM PERMOKĖTI ir būti nepatenkinti, kad galima įsigyti puikų mažai vartotą bet kokios firmos nuo 1956-1961 metų modelių garantuotą automobilį? Duodame 6-į mėn. garantiją.

VACYS MOTOR SALES
6516 S. Western Avenue, Chicago 36, Ill.
Telef. WALbrook 5-5121

KVIECIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAFayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas ankštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m. PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELLO NUOSIMCIMS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.
VALANDOS: PIRM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 6 p. p.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

SUKAKTUVINIS IŠPARDAVIMAS

Kiekvienas gauna ypatingą šventės dovaną. Dabar yra laikas prisiminti pagedavimus rudens ir žiemos sezonui Jūsų artimųjų anapus vandenyno:

VILNOS
VIETINĖS ir ANGLISKOS
PALTAS MEDŽIAGOS
KOSTIUMAMS
BOUCLE
CHINCHILLA
VELOURS
KREPAS

KARTONAI
SILKAI
STANGRUS ir ISSIUVINETAS, NAILONAS
CAPRONAS visų spalvų
AKSOMAS
IMFILAMS MEDŽIAGA
PAKLODĖMS

Mes taip pat turim užuolaidoms, uždangalams ir baldų apmušimams medžiagas

STEIN TEXTILE CO.

616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St., Chernin's alkštėje.

Užuolaidos ir apdengimai baldams siuvami taip pat pagal užsakymą.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!

Laikas užėti į Mutual Federal Bendrovę, kuri nuo šių metų liepos mėn. 1 dienos numato mokėti

4 1/2%

PER METUS UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS!

Dividendai išmokami gruodžio 31 ir PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN — birželio 30 d.d. SAUGIOJ LIETUVIŠKOJ BENDROVEJ!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIRginia 7-7747 John J. Kazanas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

GERAS BIZNIS PAS BALZEKĄ

DU LAIMINGIAUSI VYRAI CHICAGOJE
Stanley Balzekas, Sr. ir Stanley Balzekas, Jr.

Mes esam kupini džiaugsmo, dėl nepaprastos reakcijos ir palankumo, parodyto mūsų naujiems automobiliams. Tokiu būdu, dar kartą mes siūlom puikų automobilį pasirinkimą kainomis, kurios yra jums prieinamos. Ateikit greitai ir įsitikinkit, kaip mes išlaikėm puikią 45-į metų biznio reputaciją Chicagoje. Nėra reikalo keliauti mylias ieškant geriausio pasirinkimo ir patarnavimo — BALZEKAS yra didžiausias Chrysler, Imperial, Plymouth, Valiant, Studebaker ir Lark pardavėjas Chicagoje.

1962
VALIANT \$1695

New 1962
CHRYSLER \$2964

1962
PLYMOUTH \$1795

1962
IMPERIAL \$4195

BALZEKAS MOTORS
4030 Archer Avenue. Telef. VI 7-1515

Jonas Rimša

Rytas tropikuose (aliejus)

L. Andriusytė

ŽEMIŠKO ROJAUS SALOJE

Išpūdžių iš Naujosios Kaledonijos antroji dalis

Dauguma krautuvų čia yra universalinės, tačiau nestinga ir specialių. Ypač brangūs maisto produktai, kurie dažniausiai įvežami iš svetur. Nežinodamos vietinių pavadinimų, mes pradžioje tepirkdavome australišką limonadą ir Coca-Cola tik su tuo skirtumu, jog už išgertą tuščią bonką niekas nemoka pinigų. Viena mano pensiono draugis nusipirko litrą pieno, jo skonius visai skirtingas nuo australiškojo, daug tirštesnis ir lyg aprūgęs. Beperkant mums pieną, krautuvinė liepė mums gražinti tuščią butelį, o ji po to sumokėsianti užstatą. Ji net mus užrašė į savo knygas, kad nepamirštų! Koks tai bebūtų pie-

nas, bet mes jį su malonumu išgėrėm kaip retenybę, nes vietiniai daugiausia vartoja importuotus pieno miltelius.

Užsuku į Britanijos drabužių krautuvę nusipirkti palaidinukės. Norėdama ją prisiderinti, nueinu į persirengimo kambarytį ir žiūriu — jau tenai besanti viena madame. Man atsiprašius, jina! baisiai pikta! pažiūrėjo į mane. Man belaukiant eilės, ateina kita moteris su savo dukrele ir taipgi pažiūri į būdelės vidų, ar neužimta. Užsidariusioji madame iš peties paleido savo kakarinę, o mes, šiaipus sienos, turėjome gardaus juoko. Tačiau madame, išėjusi iš būdelės, dar nebuvo atvėrusi ir po to dalį savo pykčio išliejo ant pardavėjos.

Numėjos pastatai per daug nepatraukia akies, jie tiktiesiaip taip suteikia žmogui pastogę. Tačiau geresnieji pavergia žiūrovą kažkokiu žavingumu. Jie daugiausia dviaukščiai, su medinėmis langų užuolaidomis, kurios niekada nenuleidžiamos. Mažai kas tesirūpina vėliniais tinklais languose. Jau teko truputį kentėti nuo uodų. Kasnakt kariauju su jais iki maždaug 5 val. ryto! Šiose kautynėse draugės man suteikė nugalėtojos titulą.

Kaip mieste, taip ir priemiesčiuose bei paplūdimiuose išbarstytos spalvingos vilos primena Ispaniją ir Italiją, bent taip man atrodo tenai nebuvus.

Numėjoje be agentų (policininkų) dar sukaliuojasi daug žandarų, kurie žiūri, kad publika elgtųsi padoriai. Policininkai rūpinasi tikrai gatvių judėjimu, dėvi mėlyną uniformą, tuo tarpu žandarai pasipuošę koki spalvomis. Kaledoniečiai daugiausia važinėja Citroens mašinomis, taip pat labai mėgstami ir skuterius. Bet, kaip man atrodo, mėgiamiausia transporto priemonė čia bus nuosavos kojos. Kiekvienas kaledonietis, sukakęs 14 metų, turi jau teisę gauti vairuotojo teisę.

Tą sekmadienio rytą mane pabudina bažnyčios varpai, jų

garsas buvo toks švelnus, ramybės jausmas apima mane, ypač, kad šią naktį uodai nebuvo per daug karingi. Pusę vienuoliktos mes išvažiuojame automobiliu. Saule kaitina negaltingai, paskui lyg ir ima lyti, kai mes atvykstame prie katedros Prasidėjimo bažnyčios. Tai katalikų bažnyčia ir vienuolynas. Per keletą žingsnių įsikūrusi Sv. Juozapo iš Cluny bažnyčia. Jos pastatytos ant kaimo viršūnės, ir iš čia matyti visos Naujosios Kaledonijos aukstumas. Beveik negalima patikėti savo akimis, kokia čia derlinga žemė, nė vieno dirvoje išsibarsčiusias melaneziečių lūšnelis.

Po to tęsime kelionę toliau ir galėjom stebėti visą Numėjos apylinkių grožį. Visi kalnynai buvo apšviesti raudonomis, žalsiomis ir mėlynomis spalvomis, kurių joks foto aparatas nė iš tolo negalėtų pagauti. Šianaujos turtas spalvas dar atsiskleidė vietomis nusileidęs balkšvai pilkas rūkas. Per trumpas tos kelios savaitės, kol mes čia būsim, kad pajėgtumėm iki galo pasigrožėti visais tais atšėslėjais, tam reikėtų metų. Tie šviesos žaidimai užpildo visą erdvę aplinkui, net gi šlaituose išsibarsčiusias melaneziečių lūšnelis.

Kur bežiūri, visur kokosinės palmės, krūmynai, laukinės gėlės ir niaulės medžiai. Ir visur esanti jūra.

Grįždamos pasukome kitu keliu, ir mus pasitiko dar gražesni vaizdai. Sustojome vienoje vietoje, kur galingas fontanas mušė savo vandenį į viršų, kur daug žemesni kalnai savo tamsiai žalia spalva taip kontrastavo savo pašlaicių šviesiai žaliu atšėslėjais! Sen ir ten flamboyntas klesti su savo skaisčiais raudonais žiedais.

Paskui mes vėl pasukom iš kelio ir sustojom melaneziečių kaimė Saint Louis. Visos pirkelės sukrėstos iš molio ir lazdy, gal ir iš akmenų, su šiaudiniais stogais. Gamtos grožis slėpė jų nešvarias, purvinas gyvenamąsias pastoges. Mes įėjom vidun tikrai pasižiūrėti ir tuojuo pastebėjom, kad čia tamsiaodžiai buvo jau pradėję šokti vestuvių šoki, matyt, tą dieną jie jau buvo atlikę visas kitas vestuvines ceremonijas. Tai buvo neįprastas išgyvenimas, nors aš pati jausiausi kaip įsibrovėlė, nes vaizdavausi save pačią tokioje padėtyje, kai nepažįstamo žmogaus akys žiūri į tavę lyg į koki gyvulį. Jų ritmas buvo labai egzotiškas ir kūrybiškas, nors muzikos instrumentai buvo gana šiurkštūs. Bevažiujant per čiabuvų kaimelį, mes matėme baltus dantis tamsiuose veiduose ir sveikinimus "bon jour".

Kitą sekmadienio rytą nuvažiuojam į katedrą ir iš ten prieš mišias vyko laidotuvis. Mirė melanezietis ir, būdamas beturtis, buvo laidojamas nedideliame karste. Katedra yra didelis pastatas ir turi du laikrodžius abiejose bokšto pusėse. Ji pastatyta ant aukšto kalno ir maldininkas gali gėrėtis puikiais siais Numėjos apylinkių vaizdais. Žmonės vertina šią šventą vietą ir, praedami pro šalį, jie visada persižegnoja. Šventoriuje pastatyta stovykla Sv. Joanai d'Arc.

Įėjusi katedron, susidūriau su didžiausia kriaukle, kokią buvau iš viso mačiusi. Joje buvo švėstas vanduo. Įkišus ten ranką, aš maniau, jog tai buvo vonia.

Sėdėti yra kur. Trys eilės patogių suolų. Didysis altorius daro didelį įspūdį, užpakalyje apdengtas žalia medžiaga. Abiejuose pusėse budi du dideli angelai. Virš altoriaus pakibę du dideli kandelabrai, ir visi langai spalvotai išdažyti. Vargonai visą laiką groja, ir kiekvienas maldininkas yra kviečiamas

giedoti drauge su visais. Žinoma, prancūziškai.

Mišias laikė pasidalindami kvepalais. Vienas sakė pavėsią, kitas celebravo, o trečias skaitė evangeliją, kurios iš viso nesupratau Klapčiumai dėvėjo baltus apsiaustus su rėmiais ir buvo apsiuosę juodais virvėmis.

Ne daug kas ėjo prie komuniacijos. Melaneziečiai atėjo apsilankyti margais kostiumais, kai kurie apsiavę, kai kurie basi. Ne daug kas turėjo skrybėles ant galvų. Rinkliavos laikui bėjus, pasirodė bažnyčioje jauna mergaitė ir kviečia visus kvesti pinigus į lėkštę, papuoštą medžiagos gabaliuku. Ir tai yra vienintelė rinkliava.

Nors katedra nėra labai sena, bet jos sienose matyti daug plyšių. Katedros medžio išdirbiniai visi rudos spalvos, o kurnigų sakykla yra tikras medžio puoslinėjimo meno kūrinys. Bažnyčios lubos buvo suraizgytos iš bambuko lazdy ir atrodė labai tropiškai.

Mišių klausė daug moterų vienuolių, dauguma jų buvo apsirengę baltais apsiaustais su baltomis kojineis ir sandalėmis. Kitos buvo visiškai juodos, o kai kurios netgi vilkėjo laivyno spalvas, be kojinių, tikta avėjo sandales.

Mišios baigėsi dešimtą ryto. Ir kai aš grįžau į pensiją, atsiminiau, jog tą rytą nebuvo visiškai pusryčiavusi. Tad su seserim nuėjom į miestą ir bandėm tenai nusipirkti maisto. Mums nusišypsojo laimė. Beveik visos Numėjos krautuvės jau buvo atidarytos, nes amerikiečių turistinis laivas Tahiti-tien buvo čia atplaukęs iš Marselio.

(Bus daugiau)

LEARN IBM
KEY PUNCH IN 3 WEEKS
Morning—Afternoon—Evening
and Sat. Classes
Call 644-9603
Rm. 7134 Merchandise Mart
4150 N. Milwaukee, Chicago
6233 S. Western Ave., Chicago
5217 Hohman, Hammond, Ind.
228 N. Genesee, Waukegan, Ill.
COMPTON SCHOOL
(A Victor Comptometer Corp. Activity.)

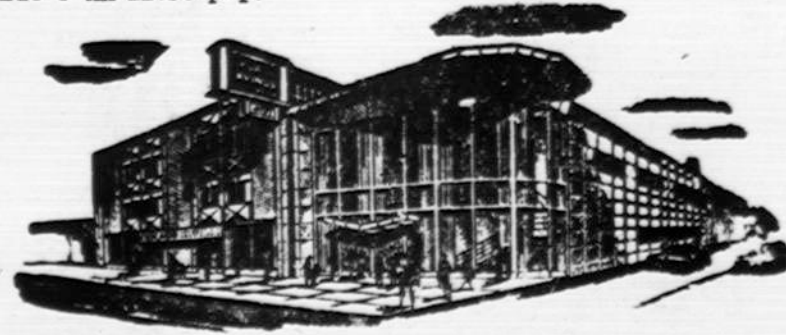
Give your children
Music lessons. All instruments taught
by expert instructors. — Instrument
rental. Accordion, Brass, Guitar, Piano,
Violin, etc.
WM. P. LAUX MUSIC STUDIO
4417 N. Melvin Chicago
Phone KI 5-3015

VALYMAS
KILIMAI, APMUŠTI BALDAI
valomi. Sienos valomos ir
dažomos — J. Radis
Tel. Cliffsides 4-1050

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai
taisau. Už patarnav. vietoje \$3.00,
už dirbtuvės darbą—\$10.00 ir da-
ly. Pigios pavelkalinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II A. PR 6-1063

TERRA
Porcelanas, kristalas, stalo sidab-
ras, brangenybės, etc.
3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. 434-4660

VALANDOS:
Pirmadienį nuo 12 iki 8 popiet
Antradienį nuo 9 iki 4 popiet
Trečiadienį, uždaryta visą dieną
Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 popiet
Penktadienį nuo 9 iki 8 popiet
Šeštadienį nuo 9 iki 12:30 p. p.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue.

Chicago 36, Illinois

GRovehill 6-7575

DRAUGAS, šeštadienis, 1962 m. birželio mėn. 30 d.

5

LIETUVIŠKI NAMINIAI MAISTO GAMINIAI

Teodoros ir Igno Serapinų krautuvėje galima gauti gardžiai ir sveikai pagamintų įvairių mėsos, žuvų, silkų patiekalų, pyragų, pyragaičių ir kitų naminių maisto gaminių.

2543 West 69th St., Chicago 29, Ill. Tel. 737-1286

4 1/2%

Dovanos
Nemokamai
Taupytojams

on investment accounts

DIVIDENDAI MOKAMI UŽ VISAS SĄSKAITAS KIEKVIENĄ KETVIRTĮ —

Kovo 31 — Birželio 30 — Rugsėjo 30 — Gruodžio 31

ST. ANTHONY SAVINGS
1447 South 49th Court, Cicero 50, Illinois
PHONES: City—242-4395; Suburbs—656-6330
Joseph F. Gribauskas — Executive Secretary
HOURS: Monday, 9-5; Tuesday, Thursday, and Friday, 9-5;
Saturday, 9 to 1; Wednesday closed.

K. BUTKUS
PProspect 8-2781

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

JUNE — BIRŽELIO 28, 29, 30 D. D.

BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	\$4.98
DUJARDIN GERMAN BRANDY		
V. S. O. P.	Fifth	\$4.98
NAPOLEON BRAND OF FRENCH BRANDY	Fifth	\$2.98
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF		
U. S. P.	Fifth	\$4.89
LEJON VERMOUTH DRY OR SWEET	Quart	\$1.19
LORD BALTIMORE DISTILLED LONDON DRY GIN	Quart	\$2.98
NIKOLOFF 80 PROOF VODKA	Quart	\$2.98
CANADA HOUSE CANADIAN WHISKEY	Fifth	\$3.59
Lang's 8 Yr. Old Imported Scotch Whisky	Fifth	\$4.49
JESSE MOORE 6 YEAR OLD STRAIGHT BOURBON WHISKEY	Fifth	\$2.59

ir
APDRAUSTA

Didesnis uždardis už santaupas, paremtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.

MIDLAND SAVINGS
4040 Archer Ave. • Chicago 32

Platinkite "Draugą".

Kur praleisti atostogas? Pennsylvanijos Pocono kalnai

Tik čia galėsite pamatyti visą gamtos grožį, rasti ramybės ir gerą poilsį, kuris po sunkaus visuotinio darbo, kiekvienam yra labai reikalingas.

ECHO VALLEY LODGE. Tai vieta, kurioje jūs su ar be šeimos, lietuviškoje vasarvietėje praleisite laiką, kuris ilgai pasiliks jūsų maloniuose prisiminimuose; kartu suteiks jums poilsį, ramybę ir lietuvišką aplinkumą.

ECHO VALLEY LODGE Jūs rasite be poilsio, puikų restoraną, erdvius atskirus ir patogius kambarius su visais patogumais ar tai viengungių ar su šeima, puikiai teniso-krepšinio aikštė, gerą lietuvišką maistą ir malonų patarnavimą.

ECHO VALLEY LODGE be viso kito poilsio ir žaidimų, Jūsų patogumui ir patarnavimui yra puiki, didelio tipo maudyklė (swimming pool) su nuosavu mažu ežerėliu ir 20 akurų puikias miško.

Primami užsakymai taipgi vestuvių puotoms, iškylos, organizacijoms ar pavienėms grupėms.

ECHO VALLEY LODGE atidaro nuo liepos 4 dienos ir veiks visus šiuos metus.

Lietuviai savininkai Julius ir Elena Garmai visus malonius kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis.

ECHO VALLEY LODGE
ECHO LAKE, PENNA.
Tel.: Stroudsburg 424-1920

AL-TONY DECORATING
Ilgametis patirtis dažyme—dekoravime. Figū. Šažininga.

A. DIKINS, GA 5-5867.
A. BURBATT: 3-885633.

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdrauą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago 42, Illinois
A 1-8651 ir CPL 6-4339.

O'KEEFE BROS. COAL CO.
CENTRAS: CICERO IR 16th STREET
Su pasididžiuviu praneša, kad jų naujas

"OK" COAL GENERAL SALES MANAGER Pietvakarių miesto daly yra **"OK" OIL**
PETER P. RINKUS
6940 S. ARTESIAN AVE.
Parduoda geriausius anglis ir kureną alyvą žemiausiomis kainomis, 24 val. stokerių ir alyvos degintuvų patarnavimas ir taisymas
Tel. Rezidencijos: RE 7-8513 Ofiso: BI 2-1700

MAKULATŪRA APIE LITERATŪRĄ

Lietuvių literatūros trečiąjį tomą pasitinkant

1961 metais Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje išleido Lietuvių Literatūros Istorijos trečiąjį tomą. Tomo turinys (1 dalis) apima Kapitalizmo epochą (1917–1940 metus). Tomo autoriai: K. Doveika, V. Galinis, L. Gineitis, J. Lankutis, I. Žekaitė. Redagavo prof. K. Korsakas, LTSR MA akademikas. Mums nesuprantamos struktūros redagavime, paskutiniame tomo puslapyje įrašyta dar redaktorė S. Ivanovienė. Tomas 648 psl. Tiražas — 20,000.

Dirva piktžolėms sėti

Jeigu toks daugelio specialistų rašytas veikalas nebūtų išimtinai propagandinė, režimo paskatos nutukinta brošiūra, tiktų tokiam veikalui vertinti ir specialistų talkos. Tektų tokiu veikalu džiaugtis, kaip ypatingu įnašu mūsų kultūros lobynan. Deja, kaip ir tenka laukti, Lietuvių literatūros istorija (juo labiau "kapitalizmo" epochoje) pavirto čia dėkingiausia dirva sėti aršiausios prorožiminės propagandos piktžolėms.

Tik poros svarų politinis pamfletas

Ilgai marinuota politinių žinovų stalčiuose knyga, kur rei-

kia propagandiniai išdailinta, kur reikia apkirpta, kur reikia pasūdyta, kur reikia tirštinanti dažus, kur reikia dailiai sukeitusi istorinius faktus su pramanytais (atsiminkime tik "politinius" batalinius paveikslus, kuriuose įsakytas dailininkas braukė Trockį iš Lenino kompanijos ir įpėsdavo draugą Staliną) Lietuvių literatūros istorija, kad ir imponuojančio svorio (bent pora svarų), kad ir paviršutiniškai tradicinio iliustruoto vadovėlio išvaizdos, vis dėlto lieka tik politinis pamfletas, tinkamas šios dienos paversto krašto politinėms sąlygom. Kaip visada tokiu atveju atsargūs tarybiniai mokslininkai knygos įvade atidaro siaurą langelį, pro kurį galėtų gubėti nuo galimų pasmerkimų, kaltinimų ir politinių tezių neišsiskyrimo.

Argi tai mokslas?

Autoriai (in corpore) paskelbia: savaime aišku, kad šiame veikalė, nepaisant jo rengėjų pastangų, dar bus likę ir tam tikrų trūkumų, ginčytinų teiginių, neišspręstų klausimų, nepažymėtų faktų ir pan.

Tokį partinės kritikos žaibolaidį įrengę, autoriai žengia į "kapitalistinę" lietuvių literatūros epochą. Jie tvirtina, kad "atsižvelgiant į aktualius ideologinius uždavinius (O sancta simplicitas! koks analitinis mokslas remiasi ideologijomis, ir ar tai gali būti mokslas, jeigu faktus rikiuoja politinė ideologija? J. G.), duodamas kiek platesnis specifinių literatūros vystymosi sąlygų buržuazijos valdymo metais aptarimas".

Panašu į "Trumpąjį VKPb partijos istorijos kursą"

Veikalas paremtas neišradiniga sistema, istoriniu metodu, įvelkant į skaitytojo stebėjimo orbitą faktus, kurie, tačiau,

V. Vizgirda

Vaisiai ir gėlės (aliejus) (Čiurlionio Galerijos nuosavybė)

spekuliatyviais sumetimais neišlaiko teisingų istorinės reikšmės proporcijų.

Didžiulis įvadas ir visas pirmas skyrius apima trečdali visos veikalo. Tačiau, kad ir kaip nuolankiai ir atidžiai mums teko jį nagrinėti, jis yra tik lietuviškos "buržuazijos" valdymo epochos peržvalga pro propagandiniai - ideologinius "akuliorius". Visa tai nuostabiai primena mums jau dabar palaidotą "Trumpąjį VKPb partijos istorijos kursą", propagandiniai - spekuliatyvinį pamfletą, išleistą dar Stalino "asmens kulto" laikais.

Partijos bosai visada yra ir literatūros "autoritetai" ir žaibolaidžiai

Nusistebėjimas netrukus pasiteisina. Įvadas ir pirmoji dalis beveik rašytą nurašyta iš V. Kapsuko propagandinio pamfletų "Buržuazinė Lietuva", 1961 m. atkartotos laidos. V. Kapsukas, kuris kol kas dar neabejotinai autoritetas partinio požiūrio į istorijos vyksmą ir klas-

tojimą, buvo pasirinktas Lietuvių literatūros istorijos autorių žaibolaidžiu.

Kaip V. Kapsuko pamflete, taip šiame veikalė, smagiai ir kas kelinta eilutė skamba titulai: "buržuazija", "buržuazinis", "klerikalinis", "pažangus" ir "antifašistinis". Tie titulai iki naivaus atkaklumo lipdomi visur, nes autorių nuomone be jų lipdymo "mokslinio" veikalo esmėje nebus "socialistinio" turinio.

Knygos peilis

Tie titulai lipdomi prie visų istorinių reiškinių, ar tai būtų "keturvėjininkų" judėjimas, ar B. Sruogos metai Petrapilyje, ar P. Vaičiūno "Tekanti saulė", ar pirmieji Vaidžanto kūrybos bandymai.

Ta savotiška politinė ir prorožiminė spekuliacija pražudo visą knygą. Jūs negalite nė vienu literatūrinu ir istoriniu faktu susitikti be politinio kuždėjimo: čia būta politinio neišprusimo, čia pataikauta kapitalizmui, čia aiškiai pažangus (dabartinio, prorožiminio būdo prasme) rašytojas, anas gi dekadentas, eksperimentininkas, vakarų dekadanso sekėjas, nesupratęs bręstančių socialinių įvykių etc., etc.

Štai kuo matuojamas Krėvė

Kaip pavyzdį imame klasiškuosius V. Krėvės "Dainavos šalies senų žmonių padavimus". Klasikinis mūsų literatūros kūriny aptarta taip, kaip mes anksčiau šiame rašiny teigėme — spekuliaciniai, politruikiškai, ne analitiniai, bet "ideologiniai". Prašome atleisti už ilgesnį aptarimo ištrauką, bet ji tokia klasiškai spekuliacinė.

"Krėvės "padavimai" buvo savotiškas rašytojo "bėgimas į praeitį", jos idealizavimas, nusigręžimas nuo gyvenamojo meto aktualių socialinių problemų. Antra vertus, ir šiuo metu, dar esant carizmo priespaudai, Krėvės "Padavimai" savo patriotiniais motyvais, kovos

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIU MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

už laisvę poetizavimu, kai kuriais atžvilgiais atspindėjo visos lietuvių tautos nacionalinio išsivadavimo siekimus, žadino patriotinius jausmus, nors ir atitraukdami skaitytojų dėmesį nuo revoliucinių uždavinių, nuo liaudies masių klasinių interesų, stiprindami tautinės vienybės idėją". (305 psl.)

Tiek mirtinų politinių nuodėmų turi "Padavimai". Syptelėdami iš to žargonu, kuriuo knygoje verčiama lietuvių kalba ("tautos nacionalinis išsivadavimas") regime tą seną melodiją — meno veikals tegali būti (jū nuomone) tik partiniai - utilitaristiniai. Tai taikoma veikalams, kurie pasirodė prieš pusimtį! Kaip stipriai tokia tendencija yra taikoma šios dienos veikalams, mes galime aiškiai ir baisėdamiesi suprasti.

Bolševikiniai ir laisvieji metodai

Šitaip nauda režimui matuojamas kiekvienas literatūrinis faktas ir kiekvienas literatūros veikalas: ar tai būtų W. Sha-

CAMERAS AND SUPPLIES

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kaldėdome. Pilnai užbaigti foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmadienį ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Tel. PR 6-8998

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimams rėmai, metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminami vaistų gamybos laboratorijose. Daugelį receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvertimas ir išnervavimas yra labai svarbu. Kai mes išpildome receptą, jūs galite būti užtikrinti, kad jį tiksliai išpildysime, kaip daktaro užrašyta.

Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojame šviežius vaistus, kurie veikia pasekmingai. Turime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujaujų ir vėliausių išrasytų.

DARGIS DRUG STORE
CHARLES P. DARGIS
Reg. Farmacistas

2425 W. Marquette Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HEmlack 4-6050

VALANDOS:

Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštadienį 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekmadienį uždaryta.

pespear'o Otello, ar A. Puškino "Boris Godunov", ar mūsų Krėvės "padavimai". Laisvojo pasaulio mokslas griežtai atmeta utilitarizacijos pamatą reiškiniui vertinti, ir čia niekad nedidelio reikalo atidžiau vertinti sutampa tarycinė spekuliacija veikalo detales. Jos visos prisu laisvojo mokslo metodais. (Nukelta į 7 psl.)

SIUNTINIAMS SIŪSTI Į LIETUVĄ GERIAUSIA TIESIOGINIAI BE TARPININKŲ PER LICENZUOTĄ LIETUVIŲ FIRMĄ "COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION"

Viena iš penkių Inturisto, dabar Vniešposyltorg įgaliota priimti ir siųsti siuntinius į Lietuvą ir kitus SSSR kraštus.

Siuntiniai pristatomi gavėjams Lietuvoje per 6-7 savaites ir nei vienas siuntinys neužkliuvo ir nedingo.

Dabar tik ką gautas leidimas kai kuriems vartotiems daiktams siųsti į Lietuvą licenzuotose siuntiniuose apmokant muitą čia — būtent: laikrodžiai, juvelirinės brangenybės, radio ir foto aparatai, siuvalmos mašinos, rašomos mašinėlės, muzikos instrumentai, amato įrankiai ir pan. Taip pat siunčiame drabužių standartinius siuntinius. Pavyzdžiui: 3 kostiumams vilnonės medžiagos \$24.50. Su persiuntimu \$45.

MAISTO siuntiniai iš DANIJOS pristatomi gavėjams per 3 savaites. Dėl informacijų bei nemokamų katalogų prašome kreiptis į:

"COSMOS PARCEL EXPRESS CORPORATION"

3212 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois, Tel. CA 5-1864, ar

"MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE"

439 West 69th Street, Chicago 29, Illinois, Tel. WA 5-2737

E. Žukauskas, M. Veleckas

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

(Licensed by NESHPOSILTORG)

Paskubina jūsų siuntinius jūsų draugams ir giminėms

bet kurią SSSR dalį.

Siuntiniai APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS —

— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų

moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite, negu

pirkdamis kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų, tinkamų siuntiniams, pigiau negu bet kur kitur.

Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų rašykite

arba aplankykite mūsų jums artimiausį skyrių:

NEW YORK 3, N. Y.	39 Second Avenue	Tel. CH 3-2583
NEW YORK 11, N. Y.	135 W. 14th St.	Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 11, N. Y.	370 Union Avenue	Tel. EV 4-4952
BUFFALO 6, N. Y.	332 Fillmore Ave.	Tel. TL 6-2674
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Ave.	Tel. DI 5-8908
Woodhaven 21, N. Y.	84-17 Jamaica Ave.	Tel. VI 3-1477
PASSAIC, New Jersey	176 Market St.	Tel. GR 2-6387
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel. MU 4-4619
*VINELAND, N. J.	W. Landis Av. (Greek Orthodox Cl. Bldg.)	Tel. FO 3-8569
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel. BI 3-1797
NEWARK 3, N. J.	128 Springfield Ave.	Tel. ES2-4685
IRVINGTON 11, N. J.	762 Springfield Ave.	Tel. CH 4-4724
HARTFORD, Conn.	132 Franklin Ave.	Tel. LO 2-1446
NEW HAVEN, Conn.	509 Congress Ave.	Tel. PO 5-5892
PHILADELPHIA 23, Pa.	525 W. Girard Ave.	Tel. HU 1-2750
PITTSBURGH 3, Pa.	1015 East Carson St.	Tel. TO 1-1068
CLEVELAND 13, Ohio	904 Literary Road	Tel. SW 8-2868
WORCESTER, Mass.	174 Millbury St.	Tel. GL 8-2256
GRAND RAPIDS, Mich.	606 Bridge St. N.W.	Tel. VI 1-5355
DETROIT, Michigan	7300 Michigan Ave.	Tel. TO 7-1575
HAMTRAMCK, Mich.	11333 Jos. Campau	Tel. BR 6-6966
CHICAGO 22, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel. WA 5-2737
CHICAGO 8, ILL.	3212 S. Halsted St.	Tel. AN 1-2994
Los Angeles 22, Cal.	960 S. Atlantic Blvd.	Tel. FI 6-1571
SAN FRANCISCO, Cal.	2076 Sutter Street	Tel. PL 6-6766
WATERBURY, Conn.	6 John Street	Tel. CH 9-6245
ATHOL, Mass.	61 Mt. Pleasant St.	Tel. LI 2-1767
BOSTON 18, Mass.	271 Shawmut Ave.	

* Vineland skyrius atidarytas penktadienį, šeštadienį ir sekmadieniais

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:

CHEV., FORD, PLYM.	\$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS, STU., RAMBLER, BUICK	\$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON	\$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD	\$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC	\$19.95

Žemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pili as

hidraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilindrai, vamzdžiai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs

mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniausiais įrengimais.

Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois

GRovehill 6-7777

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilis ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė ištikus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:

AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY

AMERICAN BONDING COMPANY

AMERICAN INDEMNITY COMPANY

DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY

FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY

FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY

INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO

PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY

PEARL ASSURANCE COMPANY

RELIANCE INSURANCE COMPANY

UNIVERSAL INSURANCE COMPANY

WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY

WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 800

Telefonas CEntal 6-5206

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU

NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS

• Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgales.

• Taupykite STANDARD FEDERAL — stipriausioje Chicagos taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos — saugios ir neša dividendus.

Turtas \$82,000,000.00

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui

P pinigai padėti prieš kiekvieną mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos

JUSTIN MACKIEWICH Sr.
Chairman of the Board

JUSTIN MACKIEWICH Jr.,
President

Naujos darbo valandos: Pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečiadieniais nedirbama.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

Kultūrinė Kronika

Antrojo Lietuvių Kultūros kongreso paruošiamieji darbai ir planai

1. Dailininkas V. K. Jonynas sutiko vadovauti Meno sekcijai ir kongreso metu suruošti meno parodą bei paskaitą meno klausimais.

2. P. St. Barzdukas sutiko kongreso metų skaityti paskaitą praktinės lietuvių kalbos klausimais.

3. II-jo K. Kongreso atidarymas ir uždarymas įvyks J. Centre, tiksliai simfoninis koncertas bus Marijos Auditorijos patalpose. Tas pakeitimas padarytas taupymo sumetimais.

4. Kongreso darbų knyga bus išleista kongreso atidarymo dieną.

5. Kongreso užbaigtųjų vakarienei suruošti pakviesta p-lė Rugytė.

6. Šiandieninė padėtis sekcijose:

Muzikos sekcija numato šią simfoninio koncerto programą:

a) Pora veikalų iš J. Kačinskio kūrybos.

b) Ištrauka iš komp. Gaidei 5-sios simfonijos, arba du lietuviškus šokius.

c) Prof. V. Jakubėno sukurto simfonijos vieną ištrauką.

d) Karnavičiaus "Lietuviškoji Rapsodija".

e) Karlovičiaus "Lietuviškoji Rapsodija".

Koncertui diriguos J. Kačinskas, o koncertui paruošti Muzikos sekc. yra įpareigota sudaryti komisiją. Taipgi bus paskaita tema: "Kas yra pasiektas lietuvių kompozitorių per paskutinį dešimtmetį".

Spaudos sekcija Kongreso metu numato šias paskaitas:

a) Pokario mūsų išeivijos periodinės spaudos nuolat kelias J. Kardelis, koreferentas J. Ciuberkis.

b) Mūsų periodinės spaudos ir laikraštinių ateities uždaviniai. Paskaitininkas L. Šimutis, koreferentas inž. J. Miklovas.

c) Lietuvos reikalų ir mūsų kultūrinio temų kėlimas pasaulio spaudoje. Paskaitininkas Stasys Pieža, koreferentas J. Zalatorius.

Kongreso metu sekcijos posėdžiams praversti pakviesta vicepirmininkais: Redaktorius Augustas ir Dr. K. Sruga.

Sekretorė p-lė Iz. Matusėvičiūtė. Invokaciją skaitys kun. dr. J. Vaišnys, J. Vaidelys rūpinasi spaudos parodos surengimu, o A. Gintneris rūpinasi vaišėmis II-jo K. Kongreso dalyviams — redaktoriams, laikraštiniams ir spaudos sekcijos personalui pavaišinti.

Architektūros sekcija Kongreso metu ruošia konkursą trijų rūšių pastatams, būtent:

a) Maldamui su 800 sėdimų vietų.

b) Lietuvių tautos namui su 800 žm. talpinančia sale.

c) Gyvenamo namo 5 asmenų šeimai.

Pageidaujama, kad projektuose būtų išryškinti lietuviško meno bruožai modernioje architektūroje. Konkurse gali dalyvauti visi, o premijos pinigais bus duodamos tiksliai studentams, kurie studijuoja, architektūrą, inžineriją arba meną.

Premijų dydis: I-a \$100.00, II-a \$75.00, III-a \$50.00. Visi jūrų komisijai pateikti projektai bus patalpinti specialiam leidinyje. Premijoms pinigų parūpins architektūros sekcija.

Lietuvių bei parapijos išlaikyti sekcija numato šias paskaitas:

a) "Kaip žiūrėti į lietuviškos išlaikymą parapijoje jos narys — pasaulietis".

b) "Kaip tai galima tinkamai sutvarkyti (esamas negeroves prašalinti) žiūrėti į tai dvasiškio akimis. Paskaitininkų pavardės bus paskelbtos vėliau.

Istorijos sekcija numato šias paskaitas:

a) "Lietuvių Istorijos D-jos

atlikti darbai ir ateities planai". Paskait. kun. dr. K. Matulaitis, MIC.

b) "Šiaurės Amerikos lietuvių kultūriniai laimėjimai". Paskaitininkas — dr. J. Matusas.

c) "S. A. lietuvių istoriografija ir jos ateities uždaviniai". Paskait. dr. J. Jakštas.

d) "S. A. lietuvių istorija, kaip tautinio auklėjimo priemonė". Paskaitininkas Pr. Pauliukomis.

Kitų sekcijų veiklos planai sudaromi ir svarstomi.

• Tyrinės Vilniaus požemius? Nors Vilniaus ekskursijų biuras yra rengęs ekskursijas, kurių dalyviai buvo supažindinami su Vilniaus Dominikonų bažnyčios ir kitais požemiais, tačiau dabar jų lankyti neleidžiama, nes jie esą nesutvarkyti. Dvieji aukštų rūsiuose po bažnyčia palaidoti žmonės, tai 16-19 amž., epidemijų ir karų aukos. Šie Vilniaus požemiai buvo Vilniaus studentų tyrinėti 1935 m., o dabar savo laisuke "Tiesai" (122 nr.) du skaitojtojai — mokslo darbuotojai siūlo organizuoti istorikų, medikų, inžinierių ekspediciją ištirti ne tik Dominikonų bažnyčios, bet ir kitus Vilniaus požemius. Tie tyrinėjimai, esą, duotų naudos renkant medžiagą apie Vilniaus architektūrą, statybą, istoriją, religiją. Girdi, medžiaga būtų naudinga ir Vilniuje steigiamam ateizmo muziejui (greičiausia, požemius tyrinėti bus leista tik šiuo pastaruoju sumetimais... E.)

• "Laiškai Lietuviams" Nr. 6. Birželio mėn. 1962 m. Šio numerio bendradarbiai: A. Grauslys, V. Bagdanavičius, MIC, B. Kristanavičius, S.J., dr. J. Prunskis, P. Rabikauskas, S. J., L. Germanienė, E. Pakalniškienė, Alė Rūta ir J. Vaišnys, S.J. Sasiuvinis iliustruos "Laiškų Lietuviams" metinės šventės vaizdais. Gražiai pagerbti poetas ir poezija, skoningai sutvarkant V. Mačernio sonetui skirtą puslapį.

• "Muzikos žinios". 1962 m. Nr. 1. Leidžia Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Vargoninkų Sąjunga. Šiais metais žūr-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

NAUJI LEIDINIAI

• "Ateitis". Gegužės mėn. Nr. 5. 1962 m. Numeryje skelbiama naujos A. F. valdybos atsisaukimas į ateitininkus. Aloyzas Baronas rašo apie rašytoją ir žurnalistą. Spausdinama straipsnio pirmoji dalis. Idomus pačių jaunųjų (Laimos Kalnytės) straipsnis "Moters rolė V. Krėvės Sarūno asmens atsiskleidime". Recenzuojamos knygos: dr. Pr. Gaidamavičiaus "Lidydis nerimas" ir dr. J. Prunskio "Silpnė kūne".

Daug rimtos ir linksnos medžiagos ateitininkų veiklos apžvalgose, komentaruose ir nuotraukose.

• "Technikos Zodi". Nr. 2. 1962 m. kovo - balandžio mėn. Šitas lietuvių inžinierių ir architektų leidžiamas žurnalas su kiekvienu numeriu visais atžvilgiais tobulėja, virsdamas estetišku ir mokingu medžiagų rinkiniu leidiniu. Pastarasis numeris yra redaguotas K. Kau- no ir V. Pavilčiaus. Arvydas Klieris rašo apie įgaunamąs moderniojo civilizacijos nepaprastos reikšmės prisitaikantys kontrolės sistemas. V. Šviesas tęsia Architektūros stilių evoliuciją, šį kartą aptardamas Gotiką. Lietuvių kalbos techninės terminologijos klausimais rašo G. Lazauskas. Gausu ir įdomios smulkesnės medžiagos. Numeris iliustruotas nuotraukomis, brėžiniais ir schemomis. Gražus viršelės, pasipuošęs tėvų Marijonų vienuolyno Chicagoje fragmentu.

• "Muzikos žinios". 1962 m. Nr. 1. Leidžia Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Vargoninkų Sąjunga. Šiais metais žūr-

nao išleis keturi numeriai. Metinė prenumerata 2 dol. Adresas: Mr. J. Narukynas, J. Zilevičiaus Liet. Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56 St., Chicago 36, Ill. Šį kartą ypač prisimenama solistė Vladislava Grigaitienė. Apie ją rašo J. Zilevičius ir Stasys Pilka. Kritiškai vertinama Antroji Dainų šventė. Numerio priedai: Juozo Kreivėno "Muzikinis auklėjimas vaikų darželyje" (ALVUDO leidinys Nr. 9), "Two Hymns of Greeting in Latin" (Four-part Male Chorus) by Rev. La-

BIRŽELIO MĖN. PAS BUDRIKĄ IŠPARDAVIMAS

Pirkite daug pigiau kaip kitur: Baldus, Parlor setus, Miegamojo kambario setus, Televizijas, Refrigeratorius, Karpetus, Virtuvės etus, Pečius, Skalbimo mašinas, Matracus, Staliukus, Lempas, Lagaminus.

LAIKRODĖLIUS, Deimantus, Gintarą, Rašomas mašines, Lietuviškas plokšteles.

BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted St.
Tel. CALumet 5-7237

Atidara pirmą, ir ketvirtadieniais iki 9 val. vakaro
Sekmdieniais uždaryta

Budriko radio programos sekmd. 3 stoties WHFC, 1450 kil nuo 2 iki 2:30 valandos po pietų.

VALYMAS
KILIMAI, APMUSTI BALDAI
valomi. Sienos, valomos ir
dažomos — J. Rudis
Tel. CLIFFside 4-1050

4½%

current dividend

4½% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄ-TAS.

4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4½% dividendą kas pusmetį ir ekstra ½% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

Už pinigų padėtus iki 10 d. mėnesio, dividendai skaitomi nuo 1 d. to mėnesio.

INDĖLIAI APDRAUSTI IKI \$10,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N

4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS

5%

on investment bonus

BUICK'AS - LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS!

NAUJAUSIAS BUICK - V-6!

Šis vėliausias išėjęs Buick 2 Dr. Sedan su automatu, Radio ir šild. Kaina tik . . . \$2,227.85
Taksai 89.11
Pilna kaina . . . \$2,316.96
Dan Kuraltis • Liet. Prekyba

MILDA BUICK, INC.

907 W. 35th Street, Chicago 9, Ill., Tel. LA 3-2022

Juozas Babravičius — F. Šaliapino operos bendras

80 metų nuo jo gimimo prisimenant

1882 m. kovo 21 d. Vilkaviškyje gimė Juozas Babravičius. Mirė prieš ketverius metus Kau-
ne. Geradarys remiamas mokė-
si Petrapilio konservatorijoje,
kuriai baigęs, nuo 1912 iki 1919
metų, dainavo Maskvos Impe-
ratoriškoje operoje lyrinio te-
noro vaidmenis. Vienas pirmų
jų mūsų solistų, kuris plačiau-
siai yra keliavęs po pasaulį su
savais koncertais. Po bolševikų
revoliucijos jis pabėgo Turki-
jon. Pasiekęs Graikiją, Babra-
vičius dainavo operoje ir kara-
liaus Aleksandro rūmuose. Kon-
certavo Londone, Glasgowe, Pa-
ryžiuje, Prancūzijos Rivieroje,
kunigaikščio Coonaugth ir ki-
tų didikų rūmuose. 1923 m. at-
vyko į JAV. Suėjęs į glaudžius
ryšius su lietuviais, Babraus-
kas plačiai koncertavo čionykš-
tėse lietuvių kolonijose. Trum-
pam grįžęs Lietuvon, surengė
ten keletą koncertų ir vėl pa-
suko į JAV. Kai 1925 m. turė-
jo pirmą koncertą Bostone, at-
vykęs stotin Babravičius buvo
iškilmingai sutiktas, vizito me-
tu pas miesto majorą Babravi-
čiui buvo įteiktas miesto rak-
tas ir suteiktas miesto garbės
svečio vardas. Ta proga anglų
spauda plačiai rašė apie jo kon-
certinius laimėjimus, lietuvius
ir Lietuvą. Šalia surengto kon-
certo dainavo taipgi iš miesto
stoties per radiją. Garsas apie
Babravičių plito anglų spaudoje,
kaip apie buvusį Imperato-
riškosios Operos solistą. Šitai
jam padėjo užmegzti kontak-
tus ir su kitų miestų muzikiniu
pasauliu. 1927—28 m. F. Ša-
liapino organizuotoje operos
grupėje Babravičius su F. Ša-
liapinu dainavo operoj „Sivili-
jos kirpėjas“ 48 miestuose su
dideliu pasisekimu. Po to vėl
buvo grįžęs Lietuvon. Dainavo
kurį laiką Kauno Operoje, bet

dėl siauros balso skalės ir su-
stingusios vaidybos šalia K.
Petrauskio nesijautė pakanka-
mai pajėgus. Dar kartą atvy-
kęs į JAV, Babravičius suren-
gė jau nebepajėgių kele-
tą koncertų. Vedęs čikagietę
Adomaitytę, 1934 m. galutinai
išvyko Lietuvon. Iki 1940 m.
vėl dainavo Kauno Operoje,
gavo iš valdžios kultūrininko
pensiją. Pirmosios okupacijos
(1940—41) metais dainavo ope-
roje „Ramusis Donas“. Vokie-
čių okupacijos laikais Kauno
priemiestyje — Šančiuose gyve-
no savo namely visiška atsi-
skyryje, niekur nesiširodams
ir niekieno nepastebėtas. Ant-
rosios bolševikinės okupacijos
pradžioje dainavo „Grażinos“
operoje. Iki 1947 metų dažnai
buvo girdimas ir radiofone.

Nuo 1944 metų taipgi dėstė
dainavimą Kauno Konservatori-
joje, 1949—1956 m. Valst. Kon-
servatorijoje Vilniuje ir pasku-
tinais gyvenimo metais Kauno
J. Gruodžio vardo muzikos mo-
kykloje. Babravičius buvo vie-
nas žymiųjų mūsų solistų, pa-
siekusių aukšto meninio kame-
rinių koncertų lygio. Labai
sunkiai pasirinkdavo savo bal-
sui kūrinius. Bet pasirinktus
suis paruošdavo tobulai. Todėl
ir svetimieji didžponai jį kvie-
davo koncertuoti į savo rū-
mus. Jo balsas nebuvo stiprus,
bet meniškai jį sugebėjo naudo-
ti kameriniuose pasirodymuose,
ko negalėjo atsiekti operoje.
Jis yra įdavinęs į plokštes ir
mūsų kompozitorių kūrinių.
Babravičius buvo pirmutinis
tais laikais į JAV atvykęs aukš-
to lygio lietuvis menininkas,
kuris parodė saviesiems ir sve-
timiesiems lietuviškos dainos
grožį ir menišką jos atlikimą.

J. Zilevičius

STAČIATIKIŲ BAŽNYČIA

Šiuo metu, kai visam krikš-
čioniškam pasauliui plazda eku-
meninė dvasia, ir netrukus
įvyksiančioje visuotinėje Kata-
likų Bažnyčios santaryboje bus
svarstomas krikščionių bažny-
čių apjungimo klausimas, ne-
seniai pasirodė Olivier Clement,
prancūzų atsivertėlio į stačiatiki-
kybę, knyga apie Stačiatikių
Bažnyčią.

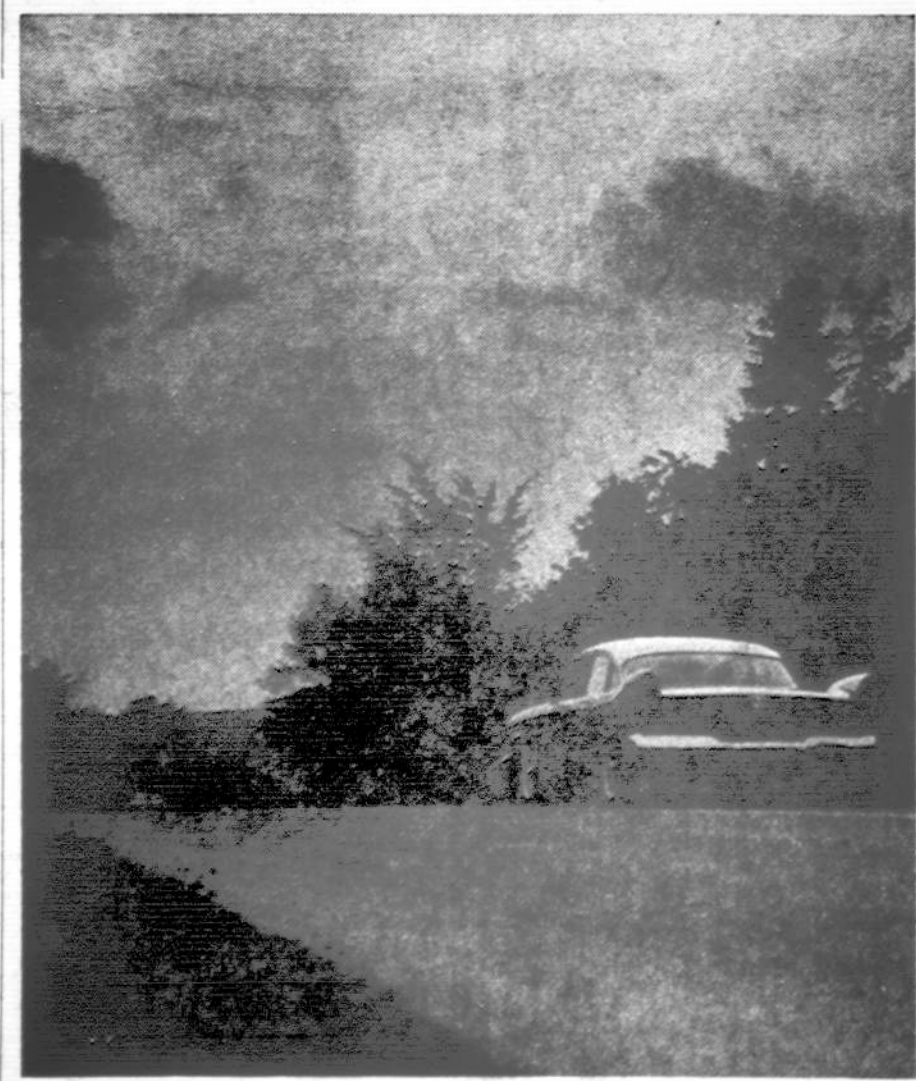
Knyga pradama chronolo-
giniu Rytų Bažnyčios nagrinė-
jimu. Labai ryškiai nušviečiami
Romos ir Bizantijos santykiai
ir jų išsiskyrimas.

Antroje ir trečioje dalyje kal-
bama apie Stačiatikių Bažny-
čios mistinę teologiją. Čia vi-
sas dėmesys sukaupiamas į Tre-
jybės atskleidimą, į Kristų ir
Šventąją Dvasią, nes, anot šv.
Irinėjaus, tai dvi Dievo rankos.
Atsivertėlis Clement karštai ir
tvirtai išryškina stačiatikių
dogmatiką, ypatingai kiek tai
liečia šv. Dvasią. Lygiai įdo-
mios ir jo mintys apie hierar-
chiją. Jos įgalina katalikus ge-
riau suprasti stačiatikių pažiū-
rą į apaštališkąjį testinumą, šv.
Petro primatą, tradiciją, ne-
klaidingumą. Taip pat O. Cle-
ment išryškina, kad, jeigu Sta-
čiatikių Bažnyčioje dogmų for-
mulavimas priklauso išimtinai
episkopatui, tai stačiatikiai ne-
darą skirtumo tarp mokinan-
čios ir apšviestos Bažnyčios,
nes krikštas ir sutvirtinimas
(šis pastarasis Rytų Bažnyčio-
je seka tuoj po krikšto) kiek-
vieną krikščionį daro pneuma-
toforų, sąmoningą tradicijos

liudininką, atsakingą ir tikėji-
mo gynėją. Visuotinumas (so-
bornost) esąs ne kiekybinė, bet
kokybinė sąvoka. „Susirinkę
trys tikintieji stačiatikiai sudaro
Bažnyčią“, tvirtina šv. Teo-
doras Studitas.

Knyga baigiama įdomiomis
pastabomis apie stačiatikių li-
turgiją ir dvasingumą. (Olivier
Clement: L'Eglise orthodoxe.)

(P. G.)

Kelionėje

Meno parodoje

Vytauto Maželio nuotrauka

MENO MĖGĖJŲ PARODA

ALRKF Jaunimo Stovykla Dainava, Manchester, Mich.

Birželio mėn. 9 d. stovyklos
salėje meno mėgėjai išstatė apie
penkiasdešimt aliejaus, pastelės
ir akvarelės darbų. Tai pirmas
teigiamas šios rūšies įvykis Det-
roito apylinkių lietuviams. To-
dėl girtina yra tos parodos orga-
nizatorių iniciatyva. Dauguma
savo darbus viešai išstatė tik
pirmą kartą. Taigi parodos žiū-
rovų išpūdziai lietuviškoj spau-
doj, tikiuos, labai laukiami. Čia
paliesiu tik keletą būdingų pa-
rados bruožų.

Elilniam parodos lankytoji
yra žinoma, kad tapytojas savo
paveikslams visuomet ieško aiš-
kumo, kompozicijos ir spalvų
harmonijos. Reikia pripažinti,
dauguma parodoj dalyvavusių
prie to priartėjo paprastesniame
natiurmorte (J. Ogilvis), kuk-
lesnėje kompozicijoje („Vieniša
pušis“, S. Smalinskienė) ar spalvų
harmonijoje („Rudenėjant“,
A. Paškus). Jie skoningi ir pa-
vykę ten, kur per daug nenu-
krypsta nuo realaus piešinio.
Bet ar šiandien to užtenka? At-
rodo, ne visiems ir ne visur.

Šių dienų tapytojas domisi
dar savo individualia išraiška,
ir gamta jam yra tik „žody-
nas“. Jis žino, kad skoningas
vaizdavimas savo laiku yra bu-
vęs meninės išraiškos pamatu.
Bet tų pačių pamatų susvyra-
vimas (apie 1905 m.) pagimdė
tapybai tūkstančius naujų eks-

perimentų ir problemų. Kilo
abejonė, ar nereikėtų visus
vaizdavimo uždavinius palikti
filmai, literatūrai ir teatrui?
Tapyba, palikusi turinį praei-
ty, savo spalvom ir tonais juk
galės prilygti muzikai!

Tačiau, ir vaizdavimo užda-
vinių netekusi, tapyba nėra
lengva ir reikalauja daug ban-
dymų formos, ritmo ir išraiš-
kos srityje.

Tur būt su ta mintim V.
Smagrauskaitė bando įvairią
techniką, medžiagą ir išraišką.
Jai ne visuomet pasiseka. Vy-
kusios yra nakties kontrastin-
gos scenos, kuriose tamsa pra-
ryja detales („Quebec“). Pana-
šiu būdu V. Balynienė tragiš-
kumą pasiseka akcentuoti stip-
rių kontūrų iš šaltom spalvom
(„Kompozicija“).

J. Kaupas, vaizduodamas
miesto gatvių tylią dvasią, kon-
tūrą vartoja vitražiška, sukel-
damas tuo retoriką ir atskirų
spalvos plokštumų įtampą.
A. Čekauskas, nepasitenkin-
damas gamta, kuria visai nau-
ją tikrovę ir estetiką. Kompo-
zicijoje jo dekoratyvių elemen-
tų „žodynas“, sudarytas iš ob-
jektų ir geometrinių formų,
linksta į statišką išraišką ir
asketiškai neutralius ar grynų
spalvų tonus.

B. Ramanauskaitės paveiks-
lai jau yra arti muzikos pasau-
lio. Juose — abstraktus ritmas,
linijų ir spalvų harmonija. Jie
kartais yra net poetiški
(„Skruzdėlės gyvenimas“), ne-
žiūrint to, kad spalvą ir plokš-
tumą ji derina braižybos tiks-
lumui.

Meno teorijos keitėsi istori-
jos eigoje, bet griežtų taisyk-
lių neatsiranda jo dinamizmui
surakinti. Tapyba labai retai
grįžta į senas vėžias. Ji yra
pilna naujų išsivystymų ir dar
nepramatytų išraiškos galimy-
bių. Naujų išraiškos pasaulių,
atrodo, ieško kai kurie mūsų
meno mėgėjai.

Arch. Petras Melnikus

RENTGENO LAISKAS

Rentgenas kartą gavo juokingą
laišką. Laiško autorius prašė pri-
siųsti nedidelį kiekį rentgeno spin-
dulių ir nurodyti, kaip jais pasi-
naudoti, nes jo krūtinėje esanti
įstrigusi revolverio kulka. Pats
apsilankyti jis neturįs laiko.

Mokslininkas parašė jam tokį at-
sakymą:
„Gaila, bet šiuo metu kaip tik
neturiu atliekamų X — spindulių.
Be to, jų pasirinkimas yra labai
sudėtingas dalykas. Todėl pasi-
kite paprasčiau ir pasiųskite man
savo krūtinės ląstą“.

Kai dailininkai man priminė čigonus

Išpūdziai iš dailės parodos Evanstono parke

Vieną dieną paskambino man
reklaktorius ir tarė:

— Evanstone, Eden Plazoje
yra rengama dailininkų lauko
paroda. Būk geras, nuvažiuok,
apžiūrėk ją ir savo išpūdzius
aprašyk!

Sis pasiūlymas mane sudomi-
no. Aš dar nebuvo matęs pa-
rados lauke. O tokios madingos
ne tik Paryžiuje, bet jos jau
vis dažniau rengiamos ir Ame-
rikoje.

Užmiršęs Jonines ir Jonus,
išvažiauju parodon su geriau-
sia nuotaika. Lenkdamas gra-
žias turtuolių vilas ir plačiai
sulapojusius sodus, vis neriau
į siaurę pačia Michigan ežero
pakrante. Vaizdai dieviški, o
gaivus vėjas, papūtęs nuo eže-
ro, vaikė kandų vakarykščios
dienos karštį.

Bet juo tolyn į siaurę, keli-
nė vis blogėjo. Kelias pilnas
mašinų. Ir pėsčiųjų taip pat.
Vieni traukia link ežero, kiti
grįžta saulės nudeginti. Matau
didingus Loyolos universiteto
pastatus, besistiepiančius į
aukštį tamsiai mėlyno Michi-
gan ežero begaliniam fone. Bet
Eden Plazos dar vis nėra. Jau
7500 siaurėje. Užsuku į vieną
gazolino stotį, užsuku į kitą,
klausiu, kur čia yra meno pa-
roda. O tarnautojai tik pasi-
žiūri nustebę, kas čia per ti-
pas, kokių jis meno parodų
ieško?

— Ponai, apie Wrigley Field
man nekalbėkit, aš jį puikiai
žinau. Šiandien Chicago Cubs
beisbolą žaidžia Pittsburghhe. Aš
ieškau meno parodos.

Žinau, Amerikoje tokie daly-
kai nėra madoje...

Pagaliau atsiveria gražus
parkas ežero pakrantėje prie

P. Kiaulėnas

Natiurmortas

pat Sheridan Rd. Ir užrašas
„Art Exhibition“ palidija, kad
esu vietoje.

Išrikiuota kelios eilės sienų.
Jos sulenktos į tris dalis. Tai
dailininko kamputis. Aplink me-
džiai, žmonės, o ant kiekvienos
tų trijų sienų paveikslai. Tik-
ras lietuviškos taltukės ar
Chicago Maxwell St. vaizdas.
Ir, žinot, kaip man liūdna pasi-
darė, kai pamačiau dailininkus,
tuos žmones, kurių kūriniai čia
pat ant lauko sienų iškabin-
ti, gulinėti ties savo kūrinių, ra-
miais rūkančius, skaitančius
knygą ar šiaip besvajojančius.
Žmonės eina pro šalį, nusispaui-
na, numeta nuorūką, o dailininkas
ramiai sau skaito knygą
toliau.

Vienur kitur prie paveikslų
yra dailininko pavidė. Bet
daugiausia tik numeriai. Jų bu-
vo virš šimto. Jei nori sužinoti
tau patinkamo dailininko pavardę,
tai turi nueiti prie iškabin-
to sąrašo ir ten pagal numerį
rasti ir pavardę. Bet ir ten ne
visų pavardės paskelbtos. Štai
pirmą premiją laimėjusi „Pain-
ter Catherine“, A. Robert ir
U. Alice Wright. Kas ta „Pain-
ter Catherine? — vienas Die-
vas težino.

Ter Catherine? — vienas Die-
vas težino.

Taip, nors čia taltukės ar
čigonų turgaus vaizdas, bet iš-
statytų kūrinių yra tikrai gerų.
Yra čia ir saldaus realizmo dar-
bų. Bet daugumoj nuosaikus
abstraktizmas, kad ir ne toks
veininis, kaip kad mano
mielo bičiulio dail. Vyt. Vir-
kau ar kitų mūsų modernistų.
Ir premijuotų kūrinių tarpe
išimtinai tik abstraktai.

Publikos daug. Gausu vyres-
nio amžiaus žmonių. Ir kalba
įvairiomis kalbomis: prancūziš-
kai, vokiškai, angliškai. Pa-
veikslus žmonės perka. Kiti nu-
meriai jau visus kūrinius par-
davę. Skaitytojas klaus, o ko-
kios paveikslus žmonės perka?
Kiek mačiau, tai tik abstrakti-
nius. Realistiniai „abrozdeliai“
ramiai sau kabojo sienose, lauk-
dami „geresnių laikų“.

Vienu abstraktiniu kūriniu
susidomėjau ir aš. Kūrinio au-
torė — jauna mergina ar po-
nia — ramiai gulėjo žolėje
prieš karštą saulę ir, vaikydama
įkyrias muses, skaitė kny-
gą.

Kai paklausiau kainos už
man patinkamą paveikslą, ji
atsakė, kad 150 dol. Padejavau,
kad kiek brangoka. Ji aiškino,
kad jos paveikslų kainos nesan-
čios aukštos ir kad už parduotus
paveikslus ji nesusirenkanti
net užtektinai pinigų mokslui.
Ji, baigus meno institutą, to-
liau gilina studijas.

Kitoje vietoje išstatę kūri-
nius du dailininkai — vyras ir
žmona, o šalia jų pasodintas
mažas vaikutis, tikriausia — jų
sūnus, žmonių akivaizdoje pė-
šiai. Šitai atkreipia praieivių dė-
mesį, ir prie šios dailininkų šei-
mos vis stovi didelis būrys
žmonių.

Vienur kitur matyti ir barz-
dočiai — beatnikai. Bet ir jų
kūriniuose per toli nenuieinama.
Tokių abstraktų, kokie buvo
premijuoti pereitą žiemą Chica-
gos Meno Institute, nematyti.
Vienas paveikslas, kabas gi-
liai tarp lauko sienelių, padvel-
kia Čiurlionio spalvomis ir jo
mistika. Bėgu prie sąrašo žiū-
rėti, ar kartais tik mūsų Čiur-
lionis neatkeliavo į šitą turgų?..
Ne, tai dail. Resermann.

Numeryje 46 išvystu mūsų
kio dail. Vyt. Igno figūras, jo
taip mėgiamą savitą žalią ko-
loritą. Kas tas Nr. 46? — taip
ir nepavyksta sužinoti. Netikiu,
kad tai būtų Vyt. Ignas, nes
jis New Yorke...

Mane savo linksma šypsena
užimponuoja dailininkas Nr. 88.
Jis, prie savo kūrinių išsitiesęs,
klausosi beisbolo. Ir aš, prie jo
priėjęs, užgirstu paskutinę ži-
nią, kad Chicago White Sox tik
ką nugalėjo Kansas City ko-
mandą. Paspaudžiu ranką ne-
pažįstamam, bet tokiam ma-
loniam dailininkui. Abudu pa-
sidžiaugiam White Sox perga-
lę, ir jis man pasakoja, kad
menas ir beisbolas — jo gyve-
nimo paguoda...

Asmeniškai pažįstu daugelį
lietuvių dailininkų. Jie, saky-
čiau, gal nėra išdidūs, bet orūs
žmonės, žiną savo vertę, moką
save tinkamai pasistatyti. Bet

liūdna pasidarė, pažiūrėjus į
tuos puikius amerikiečius daili-
ninkus, kurie, kaip paprastame
turguje, musių, uodų, saulės
ir praieivių kvaršinami, gulėjo
ties savo kūrinių, regis, visai
nesuprasti, žmonių neįvertinti...

Tokias parodas įdomumo dė-
lei tikrai verta pamatyti. Bet
aš iš jos sugrįžau prislėgtas.
Man regis, kad menininkai ir
tikri meno kūriniai yra verti
daug didesnės pagarbos. O gal
dabar, modernizmo epochoje,
tokia mada?

VL. Ramojus

KRONIKA

• **Liekanos vis dar nenuga-
lėtos, o tolimos tik į Rytus.**
Mieželaičiui birželio 9 d. Vil-
niuje iškilmingai įteikus Leni-
no vardo premiją, ta proga
„Tiesa“ paskelbė vedamąjį, pa-
vadintą „Džiaugsmas ir parei-
ga“ (136 nr.) Iškėlęs Mieželai-
tį, sovietinių rašytojų uždavi-
nius, dienraštis nurodė į tokią
kryptį, kurios, girdi, tektų lai-
kytis lietuvių sovietinei litera-
tūrai: Ji turėtų „savo ginklą
nukreipti į kovą prieš buržu-
zinę ideologiją, prieš jos lieka-
nas, prieš nacionalizmą ir šovi-
nizmą, prieš tamsybinių tvai-
ką (čia turima galvoje Kat.
Bažnyčios sunkiai įveikiamoji
įtaka — E.), prieš kitas žlu-
gusios santvarkos ydas“. Palin-
kėta, kad lietuvių literatūra to-
liau veržtųsi į internacionalines
tolumas, kratydamasi uždarumu
ir parapijiskumu.

• **Mokslininkų suvažiavimas
Vilniuje.** Birželio 7—11 d. d.
Vilniuje vyko antrasis „Visa-
sąjunginis“ pasitarimas atomų
ir molekulių elektroninių sluoks-
nių kvantinės teorijos klausimais.
Į pasitarimą atvyko
mokslininkai iš Maskvos, Le-
ningrado, Kijevo, Kišeniovo,
Rygos, Tomsko, Tbilisio, kitų
miestų, taip pat ir „socialisti-
nių“ kraštų mokslo žmonės.
Lietuvos Mokslų akademijos
fizikos — matematikos institu-
tas jau prieš porą metų pripa-
žintas koordinaciniu centru ato-
mų teorijos klausimams priim-
ti ir sugrupuoti, o Lietuvos
mokslininkų darbai susilaukė
pripažinimo visoje Soietų Są-
jungoje. Per keturias dienas
buvo perskaityta apie 50 moks-
linių pranešimų. Iš viso pasi-
tarime dalyvavo apie 200 moks-
lininkų. Pranešimai lietuvių ty-
rinėjimus atomo bei molekulių
teorijos srityje. Šie tyrinėjimai
esą svarbūs dabartinės techni-
kos laikotarpiu. Birželio 9 d.
atvykę mokslininkai buvo ve-
žijami po Kauną, susipažino
su Čiurlionio meno galerija ir
kit. (E.)

MARKAS TVENAS ŽVEJYS IR
„MELAGIS“
Rašytojas Markas Tvenas žve-
joj ir pro šalį eįs kažkoks žmo-
gus užkalbino jį.
— Daug sužvejojot?
— Vakar penkiolika upėtakių,
— atsakė rašytojas.
— Nejaugi? O ar žinot, kas aš
esu? — paklausė nepažįstamas.
— Ne.
— Aš esu sargas. Upėtakius
šiuo metu draudžiama žvejoti.
Valandėlę pagalvojęs Tvenas
paklausė:
— O ar žinote, kas aš esu?
— Ne.
— Aš esu didžiausias melagis.

Piešinys Pauliaus Jurkaus